

The project is co-financed
by the Republic of Serbia

The project is financed
by the European Union

**ОПЕРАТИВНИ ПЛАН
МОБИЛНОГ ТИМА ЗА СОЦИЈАЛНО
УКЉУЧИВАЊЕ РОМА
ГРАДА СУБОТИЦЕ
2019.година**

Republic of Serbia
Ministry of Construction,
Transport and Infrastructure
Office for Human and Minority Rights

The project is implemented
by a consortium led by

1. Увод

Укључивањем Града Суботице у Пројекат “Техничка помоћ унапређењу животних и стамбених услова ромске популације у неформалним насељима – Становање Рома” (ИПА 2013), који, уз подршку Делегације Европске уније и Владе Републике Србије, спроводе Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре и Канцеларија за људска и мањинска права, инциран је процес успостављања институционалних капацитета за планирање, примену и праћење локалне политике за социјално укључивање Рома и Ромкиња.

Уз подршку Пројекта у претходном периоду реализоване су следеће активности:

1. **Формиран је Мобилни тим** за социјално укључивање Рома и Ромкиња (у даљем тексту: Мобилни тим) као стручно тело градског већа (решење бр III-561-61/2018 од 13.06.2018. године), у чији основни састав су укључени:

- Координатор за ромска питања Града Суботице, Стеван Николић, координатор Мобилног тима
- Координатор за ромска питања Града Суботице, Клаудија Курина
- Заменик секретара Секретаријата за друштвене делатности ГУ Суботица, Магда Фехервари
- Педагошки асистент, Нада Димовић
- Центар за социјални рад Града Суботице, Норберт Ђурчик
- Национална служба за запошљавање /филијала Суботици, Јасмина Ташковић
- Здравствена медијаторка, Љубинка Глушчевић

Решењем о формирању Мобилног тима предвиђено је да се на састанке Тима могу позивати стручњаци и представници других органа или организација. У реализацију активности од значаја за социјално укључивање Рома могу бити укључени и представници других релевантних актера.

Мандат чланова Мобилног тима орочен је до истека националне Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња 2016 – 2025. године.

Задаци Мобилног тима, у складу са Решењем о формирању су да:

- организује редовне заједничке посете ромским насељима и радионице и сличне активности у циљу информисања и обуке ромске популације о правима које је могуће остварити пред различитим институцијама и упознавања чланова Тима са потребама ромске популације;
- одржава редовне састанке;
- сачини годишњи Оперативни план својих активности који ће поднети на усвајање Градском већу Града Суботице;
- учествује у изради и реализацији Локалног акционог плана за унапређење положаја Рома;
- размењује информације о текућим пословима и иницијативама у делокругу свих институција чији представници су чланови Тима и података, у складу са прописима о заштити података о личности;

- испитује потребе ромске заједнице у Граду Суботици, посебно у областима образовања, здравствене и социјалне заштите, становања и запошљавања;
- сарађује и координира активности са другим органима, организацијама и телима у циљу унапређења социјалног укључивања Рома (Саветом за унапређење положаја Рома на територији Града Суботице, интерресорном комисијом, заштитником грађана, предузећима и установама чији је оснивач Град Суботица, Управом полиције, Канцеларијом за људска и мањинска права, Националним саветом ромске националне мањине, повереником за заштиту равноправности, Црвеним крстом, организацијама цивилног друштва, медијима итд.);
- указује надлежним органима на случајеве дискриминације у Граду Суботици;
- промовише и помаже укључивање Рома у доношење одлука на локалном нивоу (посебно у органе и тела града, школске одборе, савете родитеља итд.);
- иницира одлуке надлежних органа града и других органа и организација којима се унапређује положај Рома;
- сарађује са невладиним организацијама које се баве ромским питањима;
- учествује у активностима којима се промовише интеркултуралност и информише целокупно становништво града о ромској култури;
- обавештава јавност о својим активностима и о положају Рома у Граду Суботици;
- предузима друге активности у циљу унапређења положаја Рома у Граду Суботици, у складу са законом и општим актима града.

У другој половини 2018. године, Мобилни тим је приступио:

- ☐ Анализи стања – Мобилни тим Града Суботице је током 2018. године у насељу Халас извршио процену нивоа социјалне укључености ромске популације у складу са дефинисаном листом индикатора који су омогућили сагледавање трендова у области образовања, запошљавања, здравствене и социјалне заштите и становања, а на основу доступних званичних извора података. Анализа стања је омогућила и сагледавање постојећих институционалних (организационих, финансијских) капацитета, али и постојећих иницијатива/пројеката од значаја за социјално укључивање Рома и Ромкиња.
- ☐ Изради Оперативног плана – Мобилни тим Града Суботице је израдио шестомесечни Оперативни план за период јун – децембар 2018. године, који је омогућио да се на основу добрих пракси и научених лекција изради Оперативни план за 2019. годину. Оперативним плановима Мобилног тима су дати локални одговори на приоритете дефинисане Стратегијом социјалног укључивања Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016 – 2025. године.
- ☐ Праћењу реализације процеса социјалне инклузије Рома и Ромкиња у локалној заједници, предлагање мера за унапређење и повезивање са сродним иницијативама на локалном, међуопштинском и националном нивоу.
- ☐ Допrineо реализацији мера и активности предвиђених националном Стратегијом за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016 -2025. године.

Анализа почетног стања и резултати процеса имплементације шестомесечног Оперативног плана су указали на две групе изазова:

1.1. Изазови на страни потреба ромске заједнице

Образовање: испунили смо задате циљеве које смо предвидели у Оперативном плану за образовање. Предвидели смо да се у школској 2018/19 години у ППП програм упише 50 ромске; Анализа је показала да је у ППП уписано је 93 ромске деце; У ПВО 11 и у јаслице 3;

80 ромске деце је уписано у I разред ОШ;

Кроз Оперативни циљ спречавање осипања ученика из образовног система доделом бесплатних уџбеника и ужине - Из буџета Града Суботице су додељени уџбеници у висини од 200.000 динара и бесплатна ужина за сву децу која су социјално угрожена у висини 5330432 динара. РНВО сектор је, уз подршку немачке организације ХЕЛП и Ромског образовног фонда доделио уџбенике и школски прибор сиромашну ромску децу која нису била обухваћена подршком из буџета Града; сва евидентирана деца повратника по споразуму о реадмисији су без проблема уписана у ППП и основну школу.

Становање: У насељу Халас је анкетирано осам породица на основу чега је припремљена анализа животних и стамбених услова у насељу Халас. Једна породица је одбила да буде анкетирана. Изазов за наредни период ће бити решавање одношња смећа из насеља Халас (и Халадаш) од стране локалног комуналног предузећа.

Здравље: Дом здраља Суботица је изнео податак да у Чантавиру има значајан број деце која су делимично или нису уопште вакцинисана. У наредном периоду очекујемо да добијемо списак и са Мобилним тимом да обиђемо амбуланту у Чантавиру и ромску заједницу.

Социјална заштита: Са ромском заједницом у протеклих 20 година се није свеобухватно радило на њеној интеграцији/инклузији у друштво. Последица тога је апатија која успорава деловање у заједници да активно учествује у активностима које треба да резултирају квалитативним променама положаја у друштву.

Запошљавање: На евиденцији Националне службе за запошљавање – филијала Суботица, мали број особа се изјаснио да су припадници ромске националне заједнице. У наредном периоду планирамо кампању за реалнијом сликом.

Демографија - ромска популација у Суботици

На територији Града Суботице, на основу Пописа становништва из 2011. године, 2959 особа изјаснило се да су припадници ромске националне мањине (1492 мушкараца и 1467 жена). На основу процене удружења грађана Едукативни центар Рома, на територији Суботице живи између 3.500 и 4.000 припадника ромске националне мањине.

Старосна структура грађана ромске националности у Суботици

Године	Мушко	Женско
0-4	187	213
5-9	213	227
10-14	181	162
15-19	145	144
20-24	142	122
25-29	106	99

Године	Мушко	Женско
30-34	111	104
35-39	81	88
40-44	71	61
45-49	65	73
50-54	66	60
55-59	50	47
60-64	39	26
65-69	22	15
70-74	7	16
75-79	3	9
80 +	3	1

Извор :// www.инклузијарома.стат.гов.рс/ср/%D1%81%D1%83%D0%B1%D0%BE%D1%82%D0%B8%D1%86%D0%B0

1.2. Изазови на страни капацитета локалне самоуправе.

У досадашњем процесу успостављања механизма за социјалну инклузију уочени су следећи изазови: недостатак финансијских средстава за реализацију дефинисаних мера у усвојеном **Локалном акционом плану за унапређење положаја Рома 2017-2021** Града Суботице; недостатак развојних пројеката који би одговорили на потребе заједнице; недостатак пројеката за подстицање јачања цивилног сектора који би био партнер у реализацији и праћењу програма инклузије Рома у локалу.

Руководећи се рационалношћу у планирању, Мобилни тим Града Суботице, Оперативним планом за 2019. годину предвидео је интервенције у пет стратешких области: унапређење становања, здравља, социјалне заштите, запошљавања и подршци унапређењу образовне структуре ромске популације. Циљеви и активности су детаљно приказани у Матрици Оперативног плана.

Поред активности предвиђених Оперативном планом, Мобилни тим ће у 2019. години интензивно радити на ширењу мреже партнерства у локалној заједници, промоцији Мобилног тима и обезбеђивању финансијских средстава за реализацију планираних активности, како из средстава буџета, тако и из других извора (донаторство, пројектно финансирање и сл.) са проценом трошкова за његову имплементацију.

Посебно, Мобилни тим ће успоставити интензивну сарадњу са *Локалном акционом групом* и *Институционалном радном групом*, које су формиране у оквиру *Пројекта Romacted*, који је подржан од стране Савета Европе и Министарства саобраћаја, грађевинарства и инфраструктуре, као и са другим пројектима од значаја за социјалну инклузију Рома и Ромкиња који се спроводе или ће се спроводити на територији Суботице у току 2019. године.

Активности које је Град Суботица, кроз рад чланова Мобилног тима за социјалну инклузију Рома предузела у претходном периоду, указују да постоји решеност, воља и спремност да своје

постојеће ресурсе и капацитете усмери ка организованијем деловању на решавању наведених сложених и отворених егзистенцијалних питања Ромкиња и Рома који живе у Суботици.

ПРИОРИТЕТ 1		СТАНОВАЊЕ	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 1.1.	До краја 2021. године извршена анализа стамбених и животних услова/потреба Рома и Ромкиња који живе у 2 подстандардна ромска насеља.	Почетни показатељи	Показатељи исхода
		<ul style="list-style-type: none"> Број насеља у којима живе Роми у Граду Суботици (2 подстандардна ромска насеља: Халас и Халадаш – Чантавир и локације са већим бројем становника Рома). Број Рома и Ромкиња према резултатима пописа 2011. године је 2959 	<ul style="list-style-type: none"> Утврђен тачан број Рома и Ромкиња који живе у сваком од 2 насеља Израђена база података о домаћинствима у којим живе Роми Израђена база података о стамбеним потребама Рома
ВЕЗА СА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016. до 2025. године	Посебни циљ 2: Унапредити услове становања Рома и Ромкиња у Републици Србији кроз обезбеђивање правне сигурности стамбеног статуса, доступности услуга, материјала, објеката, инфраструктуре, финансијске приушћивости, одговарајуће настањивости и приступачности, одговарајуће локације и културне адекватности, како је дефинисано међународним стандардима о праву на адекватно становање, а које је Република Србија ратификовала. Оперативни циљ 5. Унапредити стандарде становања - Локалне самоуправе ће уврстити мере унапређења постојећих објеката у којима живе Роми и Ромкиње у локалне акционе планове за инклузију Рома и Ромкиња и осигурати буџетска средства за њихову реализацију. Мере за унапређивање су просторно-функционалне, санитарне, конструктивне, енергетске и друге зависно од ситуације на локалу. Локалне самоуправе ће, преко својих установа и предузећа, пружити правну, инжењерску и материјално-финансијску помоћ Ромима и Ромкињама приликом прибављања и израде правно-техничке документације и извођења грађевинских радова на доградњи и поправци стамбених објеката.	
	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА Рома Града Суботице 2017-2021.	СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ 1. Изградња инфраструктуре у ромским насељима 2. Изградња игралишта за децу у узрасту од 2 до 6 година у ромским насељима 3. Куповина/адаптација/изградња стамбених објеката у ромским насељима	
	Остали релевантни стратешки документи		
Образложење	Контекст	Према проценама стручњака, око 70% Рома и Ромкиња у Републици Србији живи у ромским насељима од којих је 58% настало пре 1945. године, што укључује и 47% насеља насталих пре почетка XX века. У Србији је 2015. године мапирано 583 „подстандардна“ ромска насеља, од којих је знатан део настао пре више од 45 година. <ul style="list-style-type: none"> у региону Војводине 65% насеља старије је од 45 година, у јужној и источној Србије 61%, у региону Шумадије и западне Србије 53%, док је у региону Београда овај проценат најнижи и износи 33% 	

		<ul style="list-style-type: none"> • 57% Рома и Ромкиња у Србији живи у ромским насељима, • 73% Рома и Ромкиња има мање од 10 м2 по члану домаћинства у односу на 26% већинског становништва, • 54% ромских домаћинстава у кући не поседује купатило, према нешто мање од 10% неромских домаћинстава. • Наведени услови становања имају велики утицај на успешност наредне генерације на успех у школи и друштву. <p>На територији Града Суботице, на основу Пописа становништва из 2011. године, 2959 особа изјаснило се да су Припадници ромске националне мањине (1492 мушкарца и 1467 жена). На основу процене удружења грађана Едукативни центар Рома, на територији Суботице живи између 3.500 и 4.000 припадника ромске националне мањине.</p>											
	Кључни проблеми	<p>На територији града Суботице већи део ромске заједнице живи са већинским становништвом. У ромским насељима Халас и Халадаш, која се налазе на територији МЗ Чантавир, живи 7,4% припадника ромске националне мањине (од укупног званичног броја станивника ове месне заједнице). Настањена су домицилним становништвом. Куће су од мешаног материјала (черпић и цигла) и преко 50% стамбених објеката има потребу за адаптацијом крова. Због недостатка хоризонталне изолације, куће су влажне, мемљиве и склоне самоурушавању. Становници који у њима живе најчешће обољевају од незаразних респираторних болести.</p> <p>За покривање кровова користи се нестандартна грађа која, у стандардним условима зидања, не би била у могућности да поднесе налете ветра. Да би се спречило рушење крова на овим стамбеним објектима, 80% кућа нема забат. Овакав систем градње крова омогућава да при јачим временским непогодама, ветар несметано прође кроз таван и не нанесе већу штету објекту. Због недостатка материјалних средстава, становници ових објеката, при градњи прибегавају импровизацији. Ови објекти се због неодржавања, временом сами уруше.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">ГРАД СУБОТИЦА</th> </tr> <tr> <th colspan="3">Територије са већим процентом Рома и Ромкиња</th> </tr> <tr> <th>Територијална припадност</th> <th>Назив (ромског) насеља/МЗ</th> <th>Број</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td>1. Халас</td> <td>46</td> </tr> </tbody> </table>	ГРАД СУБОТИЦА			Територије са већим процентом Рома и Ромкиња			Територијална припадност	Назив (ромског) насеља/МЗ	Број		1. Халас
ГРАД СУБОТИЦА													
Територије са већим процентом Рома и Ромкиња													
Територијална припадност	Назив (ромског) насеља/МЗ	Број											
	1. Халас	46											

Домицилно	2. Халадаш	179
	Територија МЗ Чантавир (са насељима 1. и 2.)	392
домицилно, интерно расељени, особе које воде порекло из Македоније -особе које су сезонски присутне у Суботици (Лесковац)	МЗ Пешчара и Зорка МЗ Мали Бајмок Ново Село Гат Бајмок Центар I, II, III	Процена 850 1200 150 150 240 250

Бројно стање Рома у ромским насељима у МЗ Чантавир				
р.бр	Ромско насеље	Број стан овни ка	Број стамбених објеката	Број критичних стамбених објеката
1.	Халас	45	9	9
2.	Халадаш	179	47	20
3.	Укупно	224	56	29

Повратници из ЕУ земаља	МЗ Зорка , Пешчара, Мали Бајмок , Бајмок	Око 80
----------------------------	---	--------

Анализа ће допринети реализацији циља из ЛАП-а Изградња инфраструктуре у ромским насељима Халас и Халадаш.

Оп.циљ 1.1.1.		До краја 2019. године извршена анализа стамбених и животних услова ромске популације у ромском насељу Халадаш и на територији месне заједнице Чантавир					Индикатори:			Извор провере:	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
1.1.1.1. Дефинисање Плана обиласка насеља - подела задужења и дефинисање рокова	До краја марта 2019.	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	Сви чланови МТ	Људски ресурси Телефон Компјутер			0,00	0,00	0,00	Израђен План обиласка насеља за 2019. годину	План обиласка ромских насеља
1.1.1.2. Израда писаног обавештења о сврси посете чланова Мобилног тима породицама у ромским насељима	До краја марта 2019.	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	Сви чланови МТ	Људски ресурси Телефон Компјутер Штампач Папир			0,00	0,00	0,00	Садржај писаног обавештења	Израђено писано обавештење
1.1.1.3. Штампане и истицање обавештења у насељима, установама и месним заједницама о датуму и времену посете, у складу са планом	До краја априла 2019.	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	Сви чланови МТ ЛС	Људски ресурси Возило Компјутер Папир штампач			0,00	0,00	0,00	Број подељених обавештења по установама и насељима Број истакнутих обавештења	Одштампано обавештење Истакнуто обавештење
1.1.1.4. Штампане упитника за процену животних и стамбених услова ромске популације у насељима	До краја априла 2019.	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	ЛС	Људски ресурси Штампач Финансијска средства		Штампане упитника Буџет општине Материјални трошкови	3.000,00	3.000,00	0,00	Број одштампаних упитника	Одштампан упитник
1.1.1.5. Реализација посета ромским породицама МТ у	До краја јуна 2019.	Координатор МТ Координаторка	Сви чланови МТ	Људски ресурси Финансијска средства		Гориво за одлазак у насеље	15.000,00	15.000,00	0,00	Број посета насељима	Попуњен упитник

складу са дефинисаним планом		торка за ромска питања		а средства Возило МТ		Буџет општине Материјални трошкови Позиција				Број попуњених упитника	
1.1.1.6. Унос података из анкетних упитника у Базу података	До 15. септембра 2019.	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	Сви чланови МТ	Људски ресурси, Компјутер			0,00	0,00	0,00	Израђена база података Број унетих упитника	Извештај
1.1.1.7. Израда Извештаја о резултатима анализе	До краја септембра 2019.	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	Сви чланови МТ	Људски ресурси, Компјутер			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Извештај
1.1.1.8. Извештај о реализацији ОЦ	До краја октобра 2019.	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	Сви чланови МТ	Људски ресурси, Компјутер			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Извештај
Суботал							18.000,00	18.000,00	0,00		
Оп.циљ 1.1.2.	До краја 2019. године дефинисан обим и садржај подршке за унапређење животних и стамбених услова за 20 % ромских породица са територије месне заједнице Чантавир, насеља Халас и Халадаш						Индикатори: ☐ Број индивидуалних планова подршке			Извор провере: ☐ Планови подршке	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
1.1.2.1.Анализа прикупљених података као основа израде индивидуалних планова подршке	До 15. октобра	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	Чланови Мобилног тима	Људски ресурси, Компјутер, штампач			0,00	0,00	0,00	Класификација прикупљених потреба по области	Извештај са састанака МТ

1.1.2.2. Израда индивидуалних планова подршке ромским породицама у складу са резултатима анализе	До краја новембра 2019.	Координа тор МТ Координа торка за ромска питања	Сви чланови МТ	Људски ресурси, Компјутер, штампач			0,00	0,00	0,00	Број индивидуалних планова подршке	Индивидуални планови подршке
1.1.2.3. Извештај о реализацији ОЦ	До краја децембра 2019.	Координа тор МТ Координа торка за ромска питања	Сви чланови МТ	Људски ресурси, Компјутер, Штампач, папир			0,00	0,00	0,00	Одштампан извештај	Припремљен извештај
Суботал							0,00	0,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 1		СТАНОВАЊЕ	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 1.2.	До краја 2021. унапредити становање Рома кроз изградњу инфраструктуре у ромским насељима на територији Града Суботице	Почетни показатељи ☐ Број насеља у којима живе Роми у Граду Суботици (2 подстандардна ромска насеља: Халас и Халадаш – Чантавир и локације са већим бројем становника Рома). ☐ Број Рома и Ромкиња према резултатима пописа 2011. године је 2959	
		Показатељи исхода ☐ Унапређена инфраструктура у ромским насељима Халас и Халадаш	
ВЕЗА СА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016. до 2025.године	<ul style="list-style-type: none"> Посебни циљ 2: Унапредити услове становања Рома и Ромкиња у Републици Србији кроз обезбеђивање правне сигурности стамбеног статуса, доступности услуга, материјала, објеката, инфраструктуре, финансијске приуштивости, одговарајуће настањивости и приступачности, одговарајуће локације и културне адекватности, како је дефинисано међународним стандардима о праву на адекватно становање, а које је Република Србија ратификовала. Оперативни циљ 4. Унапредити комуналну инфраструктуру ромских насеља. Мере: Локалне самоуправе ће: уврстити изградњу комуналних инфраструктура у ромским насељима у локални акциони план за инклузију Рома и Ромкиња и осигурати буџетска средства за њихову реализацију; изградити потребну инфраструктуру и прикључке на објекте уз прибављање адекватних грађевинских и употребних дозвола. Инфраструктурна мрежа и прикључци морају бити укњижени и укључени у комунални систем и структуре, чиме ће се обезбедити редовно одржавање, поправке и 	

		доградње ових структура од стране надлежних комуналних предузећа; обезбедити финансијску помоћ организација цивилног друштва које ће организовати и спроводити активности у вези са јачањем свести и информисањем становника ромских насеља о могућностима да остварују права у вези са бољом доступношћу комуналних услуга и сервиса, о значају комуналног уређења насеља, као и уређења и очувања животне средине, о потреби редовног плаћања рачуна и могућностима и начинима остваривања субвенција за плаћање комуналних трошкова.
	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА Рома Града Суботице 2017-2021.	СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ 1. Изградња инфраструктуре у ромским насељима
	Остали релевантни стратешки документи	
Образложење	Контекст	<p>Према проценама стручњака, око 70% Рома и Ромкиња у Републици Србији живи у ромским насељима од којих је 58% настало пре 1945. године, што укључује и 47% насеља насталих пре почетка XX века.</p> <p>У Србији је 2015. године мапирано 583 „подстандардна“ ромска насеља, од којих је знатан део настао пре више од 45 година.</p> <ul style="list-style-type: none"> у региону Војводине 65% насеља старије је од 45 година, у јужној и источној Србије 61%, у региону Шумадије и западне Србије 53%, док је у региону Београда овај проценат најнижи и износи 33% 57% Рома и Ромкиња у Србији живи у ромским насељима, 73% Рома и Ромкиња има мање од 10 м2 по члану домаћинства у односу на 26% већинског становништва, 54% ромских домаћинстава у кући не поседује купатило, према нешто мање од 10% неромских домаћинстава. Наведени услови становања имају велики утицај на успешност наредне генерације на успех у школи и друштву. <p>На територији Града Суботице, на основу Пописа становништва из 2011. године, 2959 особа изјаснило се да су припадници ромске националне мањине (1492 мушкарца и 1467 жена). На основу процене удружења грађана Едукативни центар Рома, на територији Суботице живи између 3.500 и 4.000 припадника ромске националне мањине.</p>
	Кључни проблеми	<p>На територији града Суботице већи део ромске заједнице живи са већинским становништвом. У ромским насељима Халас и Халадаш, која се налазе на територији МЗ Чантавир, живи 7,4% припадника ромске националне мањине (од укупног званичног броја). Настањена су домицилним становништвом. Куће су од мешаног материјала (черпић и цигла) и преко 50% има потребу за адаптацијом крова. Због недостатка хоризонталне изолације, куће су влажне, мемљиве и склоне самоурушавању. Становници који у њима живе најчешће оболевају од незаразних</p>

респираторних болести. По речима становника, насеља су стара више од 60 година.

За покривање кровова користи се нестандартна грађа која, у стандардним условима зидања, не би била у могућности да поднесе налете ветра. Да би се спречило рушење крова на овим стамбеним објектима, 80% кућа нема забат. Овакав систем градње крова омогућава да при јачим временским непогодама, ветар несметано прође кроз таван и не нанесе већу штету објекту. Због недостатка материјалних средстава, становници ових објеката, при градњи прибегавају импровизацији. Ови објекти се због неодржавања, временом сами уруше.

Највећи проблеми су што веома мали број стамбених објеката има сређену документацију о власништву над имовином. У тим објектима живе најсиромашније породице. У насељу живи велики број особа које нису завршиле основну школу. У протеклих 20 година свега три особе је завршило средњу школу. Због наведеног, нису у могућности самостално да реше документацију за стамбене објекте: не знају процедуре и немају материјална средства за њихово решавање.

У циљу унапређења животних услова Рома у насељу Халадаш, Град Суботица је на конкурс АП Војовдине добио 400.000 динара. Из буџета локалне самоуправе је са буџетске линије „координатор за ромска питања“, за намену, издвојено 1.500.000 динара.

Насеље Халадаш у МЗ Чантавир (ЛАП)

Оп.циљ 1.2.1.		До краја 2019. године извршено Уређење ромског насеља Халадаш кроз изградњу тротоара у вредности 1.900.000,00 (1.500.000,00 Град Суботица – 400.000,00 АПВ).					Индикатори:			Извор провере:	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
1.2.1.1. Информисање и упознавање становника ромског насеља Халадаш о планираној изградњи тротоара у насељу	До краја маја 2019.	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	Сви чланови МТ	Људски ресурси Возило Телефон			0,00	0,00	0,00	Број посета насељу Број обављених и информисаних становника	Фотографије
1.2.1.2. Изградња тротоара у ромском насељу Халадаш	До средине јуна 2019.	Град Суботица	Извођачи	Људски ресурси База података о броју становника у насељу		Финансијска средства Буџет општине	1.900.000,00	1.500.000,00 ЛАП за Роме: „Координатор за ромска питања“	400.000,00 АПВ	Дужина изграђеног тротоара	Фотографије Медијски извештаји Извештај
1.2.1.3. Извештај о реализацији оперативног циља	До краја јула 2019.	Координатор МТ Координаторка за ромска питања	Град Суботица	Људски ресурси Компјутер Штампач папир			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Медијски извештаји Извештај МТ
Субтотал							1.900.000,00	1.500.000,00	400.000,00		
Укупно							1.918.000,00	1.518.000,00	400.000,00		

СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 2.1.	До краја 2021. године унапређена доступност здравствене заштите Рома и Ромкиња при приступу здравственој заштити кроз израду здравствених књижица	Почетни показатељи <ul style="list-style-type: none"> Број Рома и Ромкиња који немају приступ здравственој заштити из разлога непоседовања здравствених књижица Током 2017. и 2018. године израђено 100 здравствених књижица 	Показатељи исхода <ul style="list-style-type: none"> Најмање 80% евидентираних Рома и Ромкиња добило подршку при добијању здравствених књижица
ВЕЗА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016. до 2025.године	Посебни циљ 4: Унапредити здравље Рома и Ромкиња, унапредити приступ здравственим услугама и омогућити пуно остваривање права на здравље у здравственом систему Републике Србије. Оперативни циљ 1: Развити подржавајуће окружење за развој и здравље Рома и Ромкиња. Мере: 1.1. Ширити јавно-здравствене програме у односу на све Роме и Ромкиње на територији Републике Србије, без обзира на њихов статус, а имајући у виду првенствено њихове здравствене потребе.	
	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА Рома Града Суботице 2017-2021.	СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ 1. Побољшање доступности здравствене заштите за ромску популацију, 2. Побољшање положаја социјално угрожених Рома кроз помоћ у здравственој нези и адекватном начину исхране; 3. Унапређење хигијенско - епидемиолошких услова у ромским насељима у циљу спречавања настанака и ширења заразних и паразитарних болести; Мера 4.2. Боља информисаност ромске заједнице о значају здравствене заштите	
	Остали релевантни стратешки документи		
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	Просечна старост Рома на територији Републике Србије према подацима пописа становништва из 2011. године је 27,2 године. Просечна старост ромских жена и мушкараца је за 14, односно 12 година нижа од просечне старости жена и мушкараца опште популације. С обзиром на раширеност фактора који негативно утичу на стање здравља у ромској популацији као што су сиромаштво, лоши животни услови и друштвена искљученост постоји неопходност предузимања активности на повећању знања и информисања о правима на здравствену заштиту, здрављу и здравим стиливима живота у ромској популацији. У оквиру унапређења здравствене заштите ромске популације која је неодвојива од побољшања животног окружења у ромској заједници посебан значај има унапређење здравствене заштите деце и жена у репродуктивном периоду. Грађани Суботице примарну и секундарну здравствену заштиту остварују у оквиру Дома здравља Суботица и Опште болнице Суботица. Званичне евиденције у институцијама здравствене заштите не препознају кориснике према националној припадности. Због тога се, у званичним статистикама и извештајима о раду здравствених установа у Суботици, не појављују подаци који се односе на припаднике ромске заједнице. Међутим, при Дому здравља делује социјални радник и ромска здравствена медијаторка који, заједно са Удружењем грађана Едукативни центар Рома и педагошким асистентима имају увид у здравствено стање ромских породица као и проблеме у остваривању права на здравствену заштиту.	
	Опис проблема	На основу прикупљених података током 2017. године, закључујемо да је већем броју припадника ромске заједнице потребна подршка при остваривању права на здравствену заштиту. На основу евидентираних, а такође процењујемо да постоји потреба за додатном подршком Ромима при остваривању права из приступа	

	<div>здравствене заштите кроз подршку при добијању здравствених књижица.</div> <div>О социјалној и здравственој угрожености Рома и Ромкиња, нарочито деце и жена, указује „Истраживање вишеструких показатеља о положају жена и деце у Републици Србији“, које је 2014. године, уз техничку и финансијску подршку УНИЦЕФ-а, спровео Републички завод за статистику: -процењена стопа смртности одојчади међу децом у ромским насељима износи 13 на хиљаду живорођене деце, што је дупло већа стопа од националног просека; - 10% деце у ромским насељима је потхрањено, а 19% заостаје у расту, што је за око пет пута већа стопа у односу на децу из осталих етничких група; - 13% ромске деце је примило све вакцине на време, односно до краја прве године, а код деце из опште популације тај обухват је 71%; - према подацима УНИЦЕФ-а, од укупног броја корисника услуга центара за социјални рад 45.050 су припадници ромске националности, што је скоро трећина од укупног броја Рома и Ромкиња пописаних 2011. године. То значи да је у ромској популацији удео корисника услуга социјалне заштите скоро четири пута већи него у укупном становништву у Републици Србији.</div>										
Опер.циљ 2.1.1.	До краја 2019. године пружена подршка приликом израде здравствених књижица за најмање 10-ро Рома и Ромкиња на територији Града Суботице					Показатељи учинка: <ul style="list-style-type: none"> Утврђен број Рома и Ромкиња који немају здравствено осигурање Број Рома и Ромкиња којима је пружена подршка при изради здравствених књижица				Извор провере: <ul style="list-style-type: none"> Списак Рома и Ромкиња који немају здравствене књижице Фотокопија Решења - Прегледа о издавању картице здравственог осигурања	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
2.1.1.1. Утврђивање броја Рома и Ромкиња који нису остварили право на здравствено осигурање кроз обилазак ромских насеља	Континуиран о до краја 2019. Пресек сваког месеца	Здравстве на медијаторка	Координатор за ромска питања Координатор МТ Педагошки асистент	Људски ресурси Возило МТ телефон		Гориво за одлазак у насеље Буџет општине	3.000,00	3.000,00	0,00	Утврђен број корисника који немају здравствено осигурање	Списак корисника
2.1.1.2. Подршка евидентираним Ромима и Ромкињама при подношењу документације за остваривање права на здравствену заштиту	Континуиран о до краја 2019. Пресек сваког месеца	Здравстве на медијаторка РФЗО	ЦСР ПС Матична служба Координатор за ромска питања	Људски ресурси Телефон Канцеларијски материјал			0,00	0,00	0,00	Број поднетих захтева за израду здравствених књижица	Поднети захтеви

			Координат ор МТ								
2.1.1.3. Прикупљање информација и података о корисницима који су остварили право на здравствено осигурање	Континуиран о до краја 2019. Пресек сваког месеца	Здравстве на медијато рка	РФЗО	Људски ресурси Телефон компјутер			0,00	0,00	0,00	Број решених захтева Број прикупљених Прегледа о издавању картице здравственог осигурања	Решења - Прегледи о издавању картице здравственог осигурања
2.1.1.4. Извештај о реализацији оперативног циља	Пресек сваког месеца До краја 2019.	Здравстве на медијато рка	Координат ор МТ	Људски ресурси Телефон компјутер штампач папир			0,00	0,00	0,00	Припремљен Извештај	Извештај
Субтотал							3.000,00	3.000,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 2		ЗДРАВЉЕ		
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 2.2.	Унапређење хигијенско епидемиолошких услова у ромским насељима у циљу спречавања настанка и ширења заразних болести и организовање вакцинације деце која живе у ромским насељима	Почетни показатељи		Показатељи исхода
		<ul style="list-style-type: none"> Број Рома према резултатима пописа 2011. године 2.959 Ромска насеља Халас и Халадаш 13% ромске деце је примило све вакцине на време, односно до краја прве године, а код деце из опште популације тај обухват је 71%; 		<ul style="list-style-type: none"> Број Рома и Ромкиња који су учествовали на радионицама Број ромске деце која су обухваћена вакцинацијом
ВЕЗА СА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016. до 2025.године	Оперативни циљ 1: Развити подржавајуће окружење за развој и здравље Рома и Ромкиња. Мере: Развијати јавно-здравствене активности којима се отклањају услови који специфично утичу на здравље Рома и Ромкиња (унапређење хигијенско-епидемиолошких услова у ромским насељима, повећање обухвата обавезном имунизацијом, побољшање репродуктивног здравља, превенција хроничних незаразних обољења, побољшање нутритивног статуса одојчади и мале деце у ромским насељима, смањење болести зависности и други ризици). 5.2. Организовати јавно-здравствене активности и заговарање ка другим системима у циљу унапређења хигијенско-епидемиолошких услова (унапређење приступа пијаћој води и санитацији, дератизација,		

		дезинсекција и дезинфекција простора неформалних насеља и уређено уклањање отпада, итд.).	
	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА Рома Града Суботице 2017-2021. СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ	Мера 3. Унапређење хигијенско епидемиолошких услова у ромским насељима у циљу спречавања настанка и ширења заразних болести 3.1. 3. Унапређење хигијенско епидемиолошких услова у ромским насељима у циљу спречавања настанка и ширења заразних болести	
	Остали релевантни стратешки документи		
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	Грађани Суботице примарну и секундарну здравствену заштиту остварују у оквиру Дома здравља Суботица и Опште болнице Суботица. Званичне евиденције у институцијама здравствене заштите не препознају кориснике према националној припадности. Због тога се, у званичним статистикама и извештајима о раду здравствених установа у Суботици, не појављују подаци који се односе на припаднике ромске заједнице. Међутим, при Дому здравља делује социјални радник и ромска здравствена медијаторка који, заједно са Удружењем грађана Едукативни центар Рома и педагошким асистентима имају увид у здравствено стање ромских породица као и проблеме у остваривању права на здравствену заштиту. У ромским насељима Халас и Халадаш, која се налазе на територији МЗ Чантавир, живи 7,4% припадника ромске националне мањине (од укупног званичног броја). Настањена су домицилним становништвом. Куће су од мешаног материјала (черпић и цигла) и преко 50% има потребу за адаптацијом крова. Због недостатка хоризонталне изолације, куће су влажне, мемљиве и склоне самоурушавању. Становници који у њима живе најчешће оболевају од незаразних респираторних болести.	
	Опис проблема	На основу прикупљених података током 2017. године, закључујемо да је већем броју припадника ромске заједнице потребна подршка при остваривању права на здравствену заштиту. На основу евидентираних, а такође процењујемо да постоји потреба за додатном подршком Ромима при остваривању права из приступа здравственој заштити кроз подршку при добијању здравствених књижица. Дом здравља Суботица евидентирао је на територији Чантавира већи број деце која нису примила вакцину. Амбуланта у Чантавиру, у складу са процедурама, поштом шаље позиве родитељима да доведу децу на вакцинацију. Одзив је миноран. Како би се унапредио ниво здравља Рома, организоваћемо радионице на теме хигијенско-епидемиолошких услова у ромским насељима, превенција заразних болести. Поред радионица, у сарадњи са Домом здравља организоваћемо вакцинацију ромске деце у циљу превенције и унапређења здравља деце која живе у ромским насељима.	
Опер.циљ 2.2.1.	До краја 2019. године одржати радионицу у ромском насељу ради унапређења здравља Рома и Ромкиња на	Индикатори: ☐ Број Рома и Ромкиња који су учествовали на радионицама -	Извори верификације: ☐ Извештај ☐ Фотографије са радионица

<div> <div> тему унапређења хигијенско-епидемиолошких услова у ромским насељима, превенција заразних болести. Спровођење дератизације, дезинсекције и дезинфекције у ромским насељима. </div> <div> Информисано и едуковано на радионицама најмање 20 Рома и Ромкиња ☐ Одржана најмање једна радионица ☐ Број подељених препарата за дезинсекцију, дератизацију и дезинфекцију </div> <div> ☐ Листа учесника </div> </div>											
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др. извор		
2.2.1.1. Припрема радионице и набавка средстава за дезинсекцију, дератизацију и дезинфекцију	До краја марта 2019.	Здравствена медијаторка	Дом здравља Црвени крст Центар за социјални рад Координатор за ромска питања Координатор МТ Педагошки асистент	Људски ресурси		Средства за дезинсекцију, дератизацију и дезинфекцију	0,00	0,00	0,00	Припремљен концепт радионице Број набављених средстава за дезинсекцију, дератизацију и дезинфекцију	Концепт радионице
2.2.1.2. Утврђивање датума и места одржавања радионице	До краја марта 2019.	Здравствена медијаторка	Дом здравља Координатор МТ Координатор за ромска питања Педагошки асистент	Људски ресурси Телефон компјутер штампач папир			0,00	0,00	0,00	Дефинисани датуми одржавања радионица Договорено место одржавања радионице Број планираних радионица	Одређен датум радионице Дефинисан простор одржавања Дефинисан План и начин позивања

											учесника
2.2.1.3. Обавештавање Рома и Ромкиња о датуму и месту одржавања радионице	До краја априла 2019.	Здравствен а медијаторка	Координатор за ромска питања Педагошки асистент	Људски ресурси Компјутер База података Возило Телефон			0,00	0,00	0,00	Број информисаних Рома о датуму одржавања радионице	Листа потврђених долазака
2.2.1.4. Одржавање радионице и подела средстава за дезинсекцију, дератизацију и дезинфекцију	До краја априла 2019.	Здравствен а медијаторка	Координатор за ромска питања Педагошки асистент Координатор МТ	Људски ресурси Телефон Канцеларијски материјал Простор		Гориво за одлазак у насеље Освежење за радионицу Буџет општине	1,000,00 1.000,00	1,000,00 1.000,00	0,00 0,00	Број одржаних радионица Број присутних жена и мушкараца на радионицама Број подељених средстава за дезинсекцију, дератизацију и дезинфекцију	Фотографије Контакт листа учесника
2.2.1.5. Извештај о реализацији оперативног циља	До краја маја 2019.	Здравствен а медијаторка	Координатор МТ	Људски ресурси Компјутер Штампач			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај о реализацији	Одштампан извештај
Субтотал							2.000,00	2.000,00	0,00		

Опер.циљ 2.3.1.	До краја 2019. године организовати вакцинацију за најмање 25 ромске деце из насеља Чантавир					Индикатори: □ Број ромске деце која су приступила вакцинацији			Извори верификације: □ Извештај ДЗ		
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.изво р		
2.3.1.1. Утврђивање броја деце која нису вакцинисана обиласком терена и утврђивањем са Домом здравља	До краја марта 2019.	Здравствен а медијаторк а	Дом здравља - Координат ор МТ Координат ор за ромска питања Педагошки асистент	Људски ресурси Телефон компјутер штампач папир			0,00	0,00	0,00	Број ромске деце која нису вакцинисана	Списак деце
2.3.1.2. Обавештавање родитеља о датуму вакцинације Амбуланта у Чантавиру, у складу са процедурама, поштом ће послати позиве родитељима да доведу децу на вакцинацију	До краја марта 2019.	Здравствен а медијаторк а	Дом здравља - Амбуланта у Чантавиру Координат ор МТ Координат ор за ромска питања Педагошки асистент	Људски ресурси Компјутер База података Возило Телефон			0,00	0,00	0,00	Број информисаних Рома о датуму вакцинације	Листа потврђених долазака
2.3.1.4. Организовање вакцинације	До краја марта 2019.	Здравствен а медијаторк а	Дом здравља - Амбуланта у Чантавиру Координат ор МТ	Људски ресурси Компјутер База података		Гориво за одлазак у насеље	1,000,00	1,000,00	0,00	Број вакцинисане деце	Списак деце

			Координатор за ромска питања Педагошки асистент	Возило Телефон							
2.3.1.5. Извештај о реализацији оперативног циља	До краја априла 2019.	Здравствена медијаторка	Координатор МТ	Људски ресурси Компјутер Штампач			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај о реализацији	Одштампан извештај
Субтотал							1.000,00	1.000,00	0,00		
Укупно							4.000,00	4.000,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 3.	ОБРАЗОВАЊЕ		
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 3.1.	До краја 2021. године најмање 90% ромске деце уписано у ППП у односу на број стасале деце за упис у ППП	Почетни показатељи	Показатељи исхода
		<ul style="list-style-type: none"> Број стасале ромске деце узраста од 5,5 до 6,5 година 	<ul style="list-style-type: none"> Најмање 90% стасале ромске деце уписано у ППП
ВЕЗА СА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године:	Посебни циљ 1: Обезбедити пуну укљученост деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање, већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и пружање подршке школовању младих и одраслих који се нису школовали или су напустили школовање, уз увођење делотворних и ефикасних механизма за борбу против дискриминације и остваривање услова за уживање свих мањинских права за Роме и Ромкиње у образовном систему. <ul style="list-style-type: none"> Обезбедити потпуни обухват и редовно похађање квалитетног припремног предшколског програма. 	
	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 у оквиру приоритета ОБРАЗОВАЊЕ	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 у оквиру приоритета ОБРАЗОВАЊЕ дефинише следеће мере: ОПШТИ ЦИЉ: - Обезбедити пуну укљученост деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање, СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ: - повећати број ромске деце која похађају целодневни боравак и потпун обухват ромске деце припремним предшколским програмом 1.3. Потпуни обухвату ромске деце обавезним ППП-ом	
	Остали релевантни стратешки документи		

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	Образовање је и предуслов за остваривање многих других људских права – оно је неопходно како за излазак из сиромаштва, које је препознато као преовлађујући проблем ромске националне мањине, тако и за пуно друштвено укључивање Рома и Ромкиња. Истраживање вишеструких показатеља о положају жена и деце у Републици Србији, указује да је тек 80% деце из ромских насеља која су похађала први разред основне школе похађало и предшколски припремни програм (код опште популације обухват је 98%), а само 69% ромске деце кренуло је у први разред основне школе на време (код опште популације је 97%), 64% деце ромске националности заврши основну школу (код опште популације је 93%). Свега 22% деце ромског порекла похађа средњу школу (код опште популације је 89%). Посебан проблем је то што девојчице напуштају школовање и заснивају породице између 15. и 19. године. Чак 43% девојчица ромске националности у овом узрасту прекида школовање ради удаје. Код девојчица исте доби у општој популацији овај проценат је 4%.																																			
	Кључни проблеми	<p>На територији Града Суботице постоји једна предшколска установа, 21 основна школа, 8 средњих, једна специјална и Школски центар са домом ученика.</p> <p>ПУ „Наша радост” је, у сарадњи са Едукативним центром Рома, веома радо приступила програму инклузије ромске деце у ПП групе. У оквиру тог програма су и два педагошка асистента који су укључени у рад група у којима је већи број ромске деце.</p> <p>Број деце у ПУ „Наша радост“</p> <table><tr><th colspan="6">Предшколска установа „Наша Радост“ школска 2018/19 Уписана ромска деце</th></tr><tr><th colspan="2">Јасле</th><th colspan="2">Вртић</th><th colspan="2">Припремне групе</th></tr><tr><th>М</th><th>Ж</th><th>М</th><th>Ж</th><th>М</th><th>Ж</th></tr><tr><td>2</td><td>1</td><td>7</td><td>4</td><td>50</td><td>33</td></tr><tr><td colspan="2">3</td><td colspan="2">11</td><td colspan="2">88</td></tr><tr><td colspan="6">Укупан број : 102</td></tr></table> <p>У образовним иниституцијама на територији Суботице ангажовано је пет педагошких асистената. У основним школама „Матко Вуковић“, „Хуњади Јанош“ и „Сечењи Иштван“, које појединачно имају више од 10% ученика ромске националности, као подршка при учењу ангажована је по једна особа.</p> <p>Присутан је позитиван став руководећих структура за инклузију Рома у образовне институције и наклоњеност потребама Рома.</p>	Предшколска установа „Наша Радост“ школска 2018/19 Уписана ромска деце						Јасле		Вртић		Припремне групе		М	Ж	М	Ж	М	Ж	2	1	7	4	50	33	3		11		88		Укупан број : 102				
Предшколска установа „Наша Радост“ школска 2018/19 Уписана ромска деце																																					
Јасле		Вртић		Припремне групе																																	
М	Ж	М	Ж	М	Ж																																
2	1	7	4	50	33																																
3		11		88																																	
Укупан број : 102																																					

Оперативни циљ 3.1.1.		До краја 2019. године најмање 75 ромске деце уписано у ППП у школској 2019-20.				Индикатори: □ Број уписане деце у ППП				Извор верификације: • Списак уписане деце у ППП	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др. извор		
3.1.1.1. Утврђивање броја ромске деце стасале за упис у ППП кроз обилазак ромских насеља, прикупљање података из Дома здравља и матичних служби	До краја априла 2019.	Педагошк и асистенти	Ромски координатор ЛС ПУ Дом здравља Суботица Здравствена медијаторка Матична служба	Канцеларијски материјал Људски ресурси Возило МТ		Гориво за обилазак насеља Буџет општине Позиција	3.000,00	3.000,00	0,00	Број стасале ромске деце за упис у ППП	Листа деце за упис у ППП
3.1.1.2. Подршка у попуњавању документације приликом уписа деце у ППП	До краја маја 2019.	Педагошк и асистенти Ромски координатор	ПУ ЛС Дом здравља Здравствена медијаторка РНВО	Људски ресурси штампач Читач личних карата			0,00	0,00	0,00	Број попуњених уписница	Списак деце за упис у ППП
3.1.1.3. Прикупљање података о коначном броју уписане ромске у ППП	До 5. септембра 2019.	Педагошк и асистенти Ромски координатор	Ромски координатор ПУ	Канцеларијски материјал Штампач			0,00	0,00	0,00	Број уписане ромске деце у ППП	Листа уписане ромске деце у ППП
3.1.1.4. Реаговање и интервенисање код родитеља чија деца нису уписана у ППП у предвиђеном року, путем писменог обавештења.	До краја септембра 2019.	Педагошк и асистенти	Ромски координатор, ЛС ПУ	Канцеларијски материјал, штампач			0,00	0,00	0,00	Број накнадно уписане ромске деце у 1. разред ОШ	Доставнице о писменим обавештењима
3.1.1.5. Извештај о реализацији ОЦ	До краја септембра 2019.	Предшколска установа, Педагошк и	Ромски координатор, ЛС	Канцеларијски материјал, штампач			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Извештај

		асистенти								
Субтотал							3.000,00	3.000,00	0,00	

ПРИОРИТЕТ 3.		ОБРАЗОВАЊЕ	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 3.2.	До краја 2021. године потпун обухват ромске деце у ОШ, са фокусом на децу која уписују 1. разред ОШ на територији Града Суботице	Почетни показатељи	Показатељи исхода
		<ul style="list-style-type: none"> Број ромске деце која су завршила ППП у школској 2018-19. износи 80. Број стасале деце уписане у 1. разред ОШ	<ul style="list-style-type: none"> Најмање 90% стасале ромске деце уписано у ОШ
ВЕЗА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	СА	СТРАТЕГИЈА ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2025. ГОДИНЕ: <ul style="list-style-type: none"> Посебни циљ 1: Обезбедити пуну укљученост деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање, већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и пружање подршке школовању младих и одраслих који се нису школовали или су напустили школовање, уз увођење делотворних и ефикасних механизма за борбу против дискриминације и остваривање услова за уживање свих мањинских права за Роме и Ромкиње у образовном систему. Оперативни циљ 2: Обезбедити квалитетно основно и средње образовање за децу и младе из ромске заједнице, делотворну превенцију напуштања образовања и разноврсне облике додатне подршке до завршетка средњег образовања. <p>Обезбедити делотворно спровођење постојећих прописа о упису деце у основну школу како би се осигурао правовремени полазак у редовно основно образовање и спречавање неоправданог уписа у специјално основно образовање за ромску децу, а посебно за децу која живе у ромским насељима и условима сиромаштва</p>	
		ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 у оквиру приоритета ОБРАЗОВАЊЕ дефинише следеће мере:	
		ЛАП за Роме	2.2. Едукативне радионице са ромским родитељима о важности образовања са акцентом на обавезу уписа деце у ОШ
	Остали релевантни стратешки документи		
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	Ученици Роми који су укључени у ОШ на територији града Суботице	

2018/19. г.	1.р .	2.р.	3.р.	4.р.	5.р	6.р .	7.р .	8.р .	Укуп но	пол	
ГРАД СУБОТИЦА										Ж	М
ОШ „ВУК КАРАЏИЋ“	6	4	5	11	3	1	2	4	36	14	22
ОШ „ХУЊАДИ ЈАНОШ“	9	13	18	12	12	13	1	3	81	37	44
ОШ „ВЛАДИМИР НАЗОР“	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОШ „ПЕТЕФИ ШАНДОР“	1	1	1		1	1	1		6	2	4
ОШ „БОСА МИЛИЋЕВИЋ“	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОШ „МИРОСЛАВ АНТИЋ“	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОШ „ПИОНИР“	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОШ „МАТИЈА ГУБЕЦ“	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОШ „ЈОВАН МИКИЋ“	1	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
ОШ „ЂУРО САЛАЈ“	12	16	28	21	29	20	9	8	143	70	73
ОШ „ИВАН ГОРАН КОВАЧИЋ“	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОШ „КИЗУР ИШТВАН“	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОШ „ИВАН МИЛУТИНОВИЋ“	3	1	0	1	1	1	1	0	4	4	4
ОШ „10. ОКТОБАР“	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
ОШ „СОЊА МАРИНКОВИЋ“	0	0	0	0	0	0	1	2	3	1	2
ОШ „МАЈШАНСКИ ПУТ“	0	1	4	1	4	2	2	1	15		7
ОШ „МАТКО ВУКОВИЋ“	23	28	30	18	19	12	15	29	174	91	83
ОШ „ЈОВАН Ј. ЗМАЈ“	7	12	13	10	12	7	0	2	50	18	32
ОШ „СЕЧИЊИ ИШТВАН“	31	36	39	33	33	27	19	2	221	105	116
ОШ „СВЕТИ САВА“	0	0	4	1	0	0	0	0	5	3	2
ОШ „ЖАРКО ЗРЕЊАНИН“	0	2	0	1	0	5	4	2	14	4	10
Школски центар са домом ученика „Доситеј Обрадовић“	0	3	1	1	2	1	1	2	11	2	9
УКУПНО	93	117	143	110	116	90	56	55	764	360	408

		<p style="text-align: center;">Ученици Роми СШ на територији града Суботице</p> <table><tr><th>Град Суботица-2018-19.</th><th>1.р .</th><th>2.р .</th><th>3.р .</th><th>4.р .</th><th>Укупно</th><th>ж</th><th>м</th></tr><tr><td>Музичка школа</td><td>1</td><td>3</td><td></td><td></td><td></td><td>1</td><td>3</td></tr><tr><td>Економска школа</td><td>9</td><td>9</td><td>6</td><td>1</td><td>25</td><td>11</td><td>14</td></tr><tr><td>Хемијско-технолошка школа</td><td>3</td><td>2</td><td>2</td><td>0</td><td>7</td><td>5</td><td>2</td></tr><tr><td>Техничка школа „Иван Сарић“</td><td>10</td><td>10</td><td>1</td><td>0</td><td>21</td><td>4</td><td>17</td></tr><tr><td>Гимназија „Костолањи Деже“</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Медицинска школа</td><td>0</td><td>1</td><td>1</td><td></td><td>2</td><td>2</td><td>0</td></tr><tr><td>СШ „ЖАРКО ЗРЕЊАНИН“</td><td>1</td><td>1</td><td>1</td><td>0</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td></tr><tr><td>Гимназија „Светозар Марковић“</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td><td>0</td></tr><tr><td>Школски центар са домом ученика „Доситеј Обрадовић“</td><td>7</td><td>2</td><td>2</td><td></td><td>11</td><td>2</td><td>9</td></tr><tr><td>ПОЛИТЕХНИЧКА ШКОЛА</td><td>5</td><td>3</td><td>2</td><td>1</td><td>11</td><td>9</td><td>2</td></tr><tr><td>УКУПНО</td><td>36</td><td>31</td><td>15</td><td>2</td><td>80</td><td>36</td><td>48</td></tr></table> <p>Извор: Секретаријат за друштвене делатности Града Суботице</p> <ul style="list-style-type: none"> - у домаћинствима у просеку има 4,84 чланова (просек на нивоу града је 2,62 члана). - деца до 3 године чине 38,64%. - 62,64% деце се са вршњацима друже само унутар заједнице, - од анкетираних породица 79,41% породица нема ни једну сликовницу нити књигу за децу - у школској 2016/17 години, ни једно дете до 3 године није уписано у јасле а свега двоје похађа вртић - мајке у потпуности брину о деци, - због неукључености у јасле и вртић, кад су родитељи краће одсутни, о млађој деци брину старија браћа и сестре;	Град Суботица-2018-19.	1.р .	2.р .	3.р .	4.р .	Укупно	ж	м	Музичка школа	1	3				1	3	Економска школа	9	9	6	1	25	11	14	Хемијско-технолошка школа	3	2	2	0	7	5	2	Техничка школа „Иван Сарић“	10	10	1	0	21	4	17	Гимназија „Костолањи Деже“	0	0	0	0	0	0	0	Медицинска школа	0	1	1		2	2	0	СШ „ЖАРКО ЗРЕЊАНИН“	1	1	1	0	3	2	1	Гимназија „Светозар Марковић“	0	0	0	0	0	0	0	Школски центар са домом ученика „Доситеј Обрадовић“	7	2	2		11	2	9	ПОЛИТЕХНИЧКА ШКОЛА	5	3	2	1	11	9	2	УКУПНО	36	31	15	2	80	36	48
Град Суботица-2018-19.	1.р .	2.р .	3.р .	4.р .	Укупно	ж	м																																																																																											
Музичка школа	1	3				1	3																																																																																											
Економска школа	9	9	6	1	25	11	14																																																																																											
Хемијско-технолошка школа	3	2	2	0	7	5	2																																																																																											
Техничка школа „Иван Сарић“	10	10	1	0	21	4	17																																																																																											
Гимназија „Костолањи Деже“	0	0	0	0	0	0	0																																																																																											
Медицинска школа	0	1	1		2	2	0																																																																																											
СШ „ЖАРКО ЗРЕЊАНИН“	1	1	1	0	3	2	1																																																																																											
Гимназија „Светозар Марковић“	0	0	0	0	0	0	0																																																																																											
Школски центар са домом ученика „Доситеј Обрадовић“	7	2	2		11	2	9																																																																																											
ПОЛИТЕХНИЧКА ШКОЛА	5	3	2	1	11	9	2																																																																																											
УКУПНО	36	31	15	2	80	36	48																																																																																											
Кључни проблеми	<p>Постојећи налази указују на то да је укљученост деце и младих из ромске заједнице у образовни систем незадовољавајућа, нарочито у средњошколском и високошколском образовању. Иако је, захваљујући бројним политикама и мерама које су уведене, остварен одређени напредак у протеклих десет година. Постојећи подаци указују на то да је проблем и даље велики и да су критичне тачке: укључивање у предшколско васпитање и образовање ради адекватне припреме за основно образовање, редовно похађање и завршавање основног образовања, као и прелазак у средње образовање, који представља и најкритичнију тачку јер на нивоу средњошколског образовања долази до највећег осипања.</p>																																																																																																	

Оперативни циљ 3.2.1.	До краја 2019. године најмање 90% ромске деце, која су завршила ППП уписано у први разред ОШ шк. 2019/20.					Индикатори: ☐ Број уписане деце ОШ ☐ Најмање 90% ромске деце уписане у I разред ОШ у односу на број ромске деце која су завршила ППП				Извор верификације: • Списак уписане деце	
	Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Изн ос	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори
								Буџет ЛС	Др.изво р		
3.2.1.1. Праћење броја ромске деце стасале за упис у 1. разред ОШ кроз обилазак ромских насеља, прикупљање података из ПУ, Дома здравља и матичних служби	До краја априла 2019.	Педагошки асистенти	Ромски координатор ЛС ПУ Дом здравља Суботица Здравствена медијаторка Матична служба	Канцеларијски материјал Људски ресурси Телефон Возило Гориво		Гориво за обилазак насеља Буџет општине	3.000,00	3.000,00	0,00	Број сатасале ромске деце за упис у ППП	Листа деце за упис у 1. разред ОШ
3.2.1.2. Подршка у попуњавању документације приликом уписа деце у ОШ	До краја јуна 2019.	Педагошки асистенти, Ромски координатор	ПУ ЛС Дом здравља Здравствена медијаторка РНВО	Људски ресурси Штампач Папир Возило Гориво Телефон			0,00	0,00	0,00	Број попуњених уписница	Списак деце
3.2.1.3. Прикупљање података о коначном броју уписане ромске деце у 1. разред ОШ	До 5. септембра 2019.	Педагошки асистенти, Ромски координатор	Ромски координатор ПУ	Канцеларијски материјал Штампач Телефонски и трошкови Интернет			0,00	0,00	0,00	Број уписане ромске деце у ППП	Листа уписане ромске деце у ОШ
3.2.1.4. Реаговање и интервенисање код родитеља чија деца нису уписана у ОШ у предвиђеном року, путем писменог обавештења	До краја септембра 2019.	Педагошки асистенти	Ромски координатор, ЛС ПУ	Канцеларијски материјал, штампач возило, гориво, телефонски трошкови,			0,00	0,00	0,00	Број накнадно уписане ромске деце у 1. разред ОШ	Доставнице о писменим обавештењима

3.2.1.5. Извештај о реализацији ОЦ	До краја октобра 2019.	Основна школа, Педагошки асистенти	Ромски координатор, ЛС	Канцеларијски материјал, штампач интернет, телефонски трошкови			0,00	0,00	0,00	Припремљен Извештај	Извештај
Субтотал							3.000,00	3.000,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 3.		ОБРАЗОВАЊЕ	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 3.3.	Спречавање осипања ромске деце из образовног система	Почетни показатељи	
		Показатељи исхода	
		<ul style="list-style-type: none"> У школској 2018/19 број ромске деце у свим школама на територији Града Суботица је 738 (363 Ж и 376 М) Број деце у 4 ОШ са већим процентом Рома износи 575 (288 Ж И 287М) 	<ul style="list-style-type: none"> Најмање 80% ромских ученика на територији града Суботице остварило право на бесплатну ужину За најмање 30% ученика из 4 ОШ додељени уџбеници Број додељеног школског прибора за ученике ромске националности
ВЕЗА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	СА	<p>СТРАТЕГИЈА ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2025. ГОДИНЕ:</p> <ul style="list-style-type: none"> Посебни циљ 1: Обезбедити пуну укљученост деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање, већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и пружање подршке школовању младих и одраслих који се нису школовали или су напустили школовање, уз увођење делотворних и ефикасних механизма за борбу против дискриминације и остваривање услова за уживање свих мањинских права за Роме и Ромкиње у образовном систему. <p>Оперативни циљ 2: Обезбедити квалитетно основно и средње образовање за децу и младе из ромске заједнице, делотворну превенцију напуштања образовања и разноврсне облике додатне подршке до завршетка средњег образовања.</p> <p>Мере:</p> <ol style="list-style-type: none"> Обезбедити финансијске и друге ресурсе који су неопходни како би разноврсни облици додатне подршке образовању ромске деце (различити школски тимови, педагошки асистенти, индивидуализација наставе, индивидуални образовни планови, облици додатне подршке које одређује интересорна комисија и облици подршке из сектора социјалне заштите) били доступни за сву ромску децу која на њих имају право, како би се обезбедили услови за редовно образовање, напредовање и остварење образовних постигнућа. Обезбедити делотворне и ефикасне механизме за превенцију и спречавање раног напуштања образовања од стране деце и младих из ромске заједнице, као и капацитете образовних установа за њихово спровођење самостално или у сарадњи са јединицама локалне самоуправе и другим релевантним институцијама из здравственог сектора и сектора социјалне заштите; успоставити 	

		програме менторства и стипендирања на основу претходно спроведеног истраживања и анализе узрока раног напуштања школовања.
	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 у оквиру приоритета ОБРАЗОВАЊЕ дефинише следеће мере: СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ: побољшање материјалног и социјалног положаја ромских ученика основних, средњих школа и студената 3.1. Финансијска подршка ромским ученицима, из социјално угрожених породица, у основним школама кроз: бесплатне ужине, школски прибор
	Остали релевантни стратешки документи	
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	Обухват ромске деце предшколским програмом је 78%. Према попису из 2002. године, 61,9% Рома је без основне школе, а 29% има завршену основну школу, 7,8% Рома има средњу школу и свега 0,3% вишу или факултет. Истраживање вишеструких показатеља о положају жена и деце у Републици Србији ¹ , указује да је тек 80% деце из ромских насеља која су похађала први разред основне школе похађало и предшколски припремни програм (код опште популације обухват је 98%), а само 69% ромске деце кренуло је у први разред основне школе на време (код опште популације је 97%), 64% деце ромске националности заврши основну школу (код опште популације је 93%). Свега 22% деце ромског порекла похађа средњу школу (код опште популације је 89%). Посебан проблем је то што девојчице напуштају школовање и заснивају породице између 15. и 19. године. Чак 43% девојчица ромске националности у овом узрасту прекида школовање ради удаје. Код девојчица исте доби у општој популацији овај проценат је 4%.
	Кључни проблеми	Најважније препреке са којима се суочава ромска заједница, јесу да ромска деца рано напуштају школу. Такође, мали број ромске деце је обухваћен припремним предшколским програмом. Ромска деца не познају довољно добро српски језик. Према подацима едукативног центра Рома од 1589 деце, која су пописана 2009. године, 1323 се унутар породице служи ромским језиком. 109-ро се служи ромско/српким, само српским се служи само 38. Језичка баријера је фактор који утиче на постигнуће ромских ученика у школи и један од главних разлога прекидања школовања. Такође, на прекидање школовања утиче и њихов социјални статус, немају прибор, обућу, одећу, итд. Основни проблем је нередовно похађање наставе, а разлог томе је социјално и материјално стање као и свест родитеља

¹ Истраживање је 2014. године спровео Републички завод за статистику, уз техничку и финансијску подршку UNICEF-а,

<div> <div>Оперативни циљ 3.3.1.</div> <div>Спречавање осипања ромске деце из образовног система додељивањем уџбеника, школског прибора и бесплатне ужине за ромске ученике који похађају свих 6 основних школа на територији Града Суботице са већим процентом ромских ученика (из буџета Града одређено 200.000,00 за набавку уџбеника и најмање 4.000.000 за додељивање ужине).</div> <div> <div>Индикатори:</div> <div> ☐ Најмање 80% ромских ученика на територији града Суботице остварило право на бесплатну ужину ☐ За најмање 30% ученика из 6 ОШ додељени уџбеници ☐ Број додељеног школског прибора за ученике ромске националности </div> </div> <div>Извор верификације:</div> <ul style="list-style-type: none"> Списак ученика Медијски извештаји </div>											
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др. извор		
3.3.1.1. Информисање школа о критеријумима за доделу бесплатних уџбеника/бесплатне ужине и школског прибора	До краја августа 2019.	Град Суботица	Ромски координатор Основне школе	Канцеларијски материјал људски ресурси телефон			0,00	0,00	0,00	Четири основне школе / број основних школа града Суботице	Листа: прималаца, дописа
3.3.1.2. Информисање ученика/родитеља о додели бесплатних уџбеника и ужине и подршка у прикупљању листе потребних уџбеника/родитељима у прикупљању потребне документације	До краја друге недеље септембра 2019.	Основне школе разредне старешине педагошки асистенти	Ромски координатор УГ	Канцеларијски материјал људски ресурси телефонски трошкови Папир Возило Гориво			0,00	0,00	0,00	Број пријављених ученика са потребном документацијом	Листа ученика са списком потребних уџбеника, Листа ученика који задовољавају критеријуме за остваривање права на бесплатну ужину
3.3.1.3. Набавка уџбеника	Октобар 2019.	Град Суботица	Ромски координатор, Град Суботица	Канцеларијски материјал људски ресурси Штампач		Набавка уџбеника Буџет Града	200.000,00	200.000,00 ЛАП за Роме „Координатор за ромска питања“	0.00	Купљени нови уџбеници Број купљених уџбеника	Рачун од 200.000 дин, листа купљених уџбеника, фотографије са поделе уџбеника,

3.3.1.4. Свечана додела уџбеника	Октобар 2019.	Град Суботица	Ромски координатор Основне школе	Канцеларијски материјал Простор Списак деце Локални медији			0.00	0.00	0.00	Број деце којима су уручени бесплатни уџбеници	Медијски извештаји Списак деце која су добила уџбенике
3.3.1.5. Додељивање бесплатне ужине	Фебруар 2019.	Град Суботица	Основне школе	Људски ресурси, Канцеларијски материјал, Списак деце		Набавка ужине Буџет општине	200.000,00	200.000,00	0,00	број деце која прима бесплатну ужину	списак ученика који примају бесплатну ужину
3.3.1.6. Набавка школског прибора	До краја друге недеље септембра 2019.	Град Суботица	Ромски координатор Град Суботица РНВО			Набавка школског прибора	0,00	0,00 У сарадњи са РНВО	0,00	Број пакета школског прибора	Школски прибор
3.3.1.7. Додељивање школског прибора	Октобар 2019.	Град Суботица	Ромски координатор, Град Суботица РНВО	Простор Људски ресурси Списак деце			0,00	0,00	0,00	Број додељеног школског прибора	Списак
3.3.1.8. Извештај о реализацији ОЦ	До краја децембра 2019.	Град Суботица	Основне школе Педагошки асистент, Ромски координатор ЛС	Канцеларијски материјал, штампач	интернет, телефонски трошкови,		0,00	0,00	0,00	Припремљен Извештај	Извештај
Субототал							400.000,00	400.000,00	0,00		

<div> <div>Оперативни циљ 3.3.2.</div> <div>До краја 2019. године додељивање стипендије успешним средњошколцима који долазе из социјално угрожених породица (буџет Града Суботице) – услугу промовисати у ромској заједници и информисати ромске средњошколце</div> <div> <div>Индикатори:</div> <div> ☐ Број додељених стипендија ☐ Број ученика ромске националности којима је одобрена стипендија </div> </div> <div>Извор верификације:</div> <div> <ul style="list-style-type: none"> Одлука о додели стипендије </div> </div>											
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
3.3.2.1. Информисање ученика ромске националности о могућности конкурсисања за стипендију	До краја марта 2019.	Педагошки асистенти, Ромски координатор	Основне школе ЛС	Људски ресурси, Канцеларијски материјал,			0,00	0,00	0,00	Број информисаних ученика ромске националности	Списак информисаних ученика
3.3.2.2. Пружање подршке ученицима ромске националности приликом конкурсисања	До краја марта 2019.	Град Суботица	Основне школе, Педагошки асистенти, Ромски координатор, ЛС	Људски ресурси, Канцеларијски материјал, Списак деце			0,00	0,00	0,00	Број ученика којима је пружена подршка	Списак ученика
3.3.2.3. Прикупљање информација о коначној листи доделе стипендија	До краја марта 2019.	Град Суботица	Основне школе Педагошки асистенти Ромски координатор ЛС	Људски ресурси Канцеларијски материјал Списак деце		Буџет општине Додељивање стипендија	24.000, 00	24.000, 00	0,00	Број додељених стипендија Број ромских ученика којима је додељена стипендија	Медијски извештаји Списак ученика Одлука о додели стипендије
3.3.2.4. Извештај о реализацији ОЦ	До краја априла 2019.	Педагошки асистент	Координатор МТ				0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Одштампан извештај
Субтотал							24.000, 00	24.000, 00	0,00		

Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др. извор		
3.3.3.1. Информисање студената о конкурсима за стипендирање	До краја октобра 2019.	Педагошки асистенти, Ромски координатор	Основне школе ЛС	Људски ресурси, Канцеларијски материјал			0,00	0,00	0,00	Број информисаних студената ромске националности	Списак информисаних ученика
3.3.3.2. Подршка студентима у процесу конкурсања за стипендије	До краја октобра 2019.	Град Суботица	Основне школе, Педагошки асистенти, Ромски координатор, ЛС	Људски ресурси Канцеларијски материјал			0,00	0,00	0,00	Број подржаних студената у процесу конкурсања Број поднетих захтева	Списак ученика
3.3.3.3 Прикупљање података о коначном броју добијених стипендија	До краја октобра 2019.	Град Суботица	Основне школе, Педагошки асистенти, Ромски координатор, ЛС	Људски ресурси Канцеларијски материјал				Буџет Града Суботице	Буџет Министарства просвете	Број додељених стипендија Број ромских ученика којима је додељена стипендија	Списак и коначна ранг листа о добијеним стипендијама
3.3.3.4. Извештај о реализацији ОЦ	До краја 2019.	Педагошки асистент	Координатор МТ	Канцеларијски материјал Компјутер штампач			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Одштампан извештај
Субототал							0,00	0,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 3.		ОБРАЗОВАЊЕ	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 3.4.	До 2021. године потпун обухват ромске деце у ОШ и ППП ученика повратника по Споразуму о реадмисији	Почетни показатељи	Показатељи исхода
		<ul style="list-style-type: none"> Утврђен број враћене деце из земаља Европске уније 	<ul style="list-style-type: none"> Потпун обухват образовним системом деце повратника из земаља Европске уније
ВЕЗА СА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године:	СТРАТЕГИЈА ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2025. ГОДИНЕ:	
	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021	1. Обезбедити одговарајуће облике образовне подршке за ромску децу која су напустила основно образовање, децу која се враћају у Републику Србију према уговору о реадмисији и децу која често мењају место боравка како би се омогућила њихова (ре)интеграција у редован систем образовања или стицање бар основног образовања – посебно у виду програма учења српског језика као нематерњег и подршке учењу током летњег распуста. ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 дефинише следеће мере: СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ: 5. Укључивање у образовни систем повратника из земаља ЕУ 5.1. Упис ученика у образовни систем; 5.4. Подршка у набављању потребне документације из земље доласка (превод докумената).	
	Остали релевантни стратешки документи		
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	Реадмисија и сарадња <ul style="list-style-type: none"> „Споразум о реадмисији лица која незаконито бораве” потписан је 18.9.2007. године у Бриселу између Републике Србије и Европске уније. Народна скупштина Републике Србије ратификовала је Споразум 7.11.2007. године Споразум о реадмисији са ЕУ ступио је на снагу 01. јануара 2008. године. Овим Споразумом Република Србија је уредила област повратка и прихвата лица која се враћају по Споразуму о реадмисији. Стратегија <ul style="list-style-type: none"> Влада Републике Србије усвојила је Стратегију реинтеграције повратника по основу споразума о реадмисији 13. фебруара 2009. године. Стратегија дефинише институционални оквир, мере, активности и носиоце активности за одрживу интеграцију повратника Акциони план за спровођење Стратегије за период 2009. и 2010. године усвојен је 16. априла 2009. године. Акциони план за 2011. и 2012. годину је усвојен 29. септембра 2011. Савет за интеграцију повратника формиран је 23. октобра 2008. године. 	

		<ul style="list-style-type: none"> У оквиру савета образован је Тим за праћење имплементације стратегије. 									
	Кључни проблеми	<p>Реинтеграција у образовни систем је од велике важности за децу и породице које су враћене у домовину из земаља западне Европе путем Споразума о реадмисији. Врло често се дешава да деца не разумеју довољно добро српски језик, говоре немачки или ромски, па се на основу комисије деца упућују у одговарајући разред. Врло често родитељи немају документацију и не могу да докажу који је разред дете завршило током боравка у иностранству. Поред тога, неопходно је извршити превод докумената и диплома, као и нострификацију диплома како би се наставило даље школовање у Србији (за ову услугу су потребна финансијска средства). Овде је важно да сва деца могу да упишу одговарајући разред и без документације, уз услов да се у току школске године достави документација. Родитељима враћеним по споразуму било да су добровољни повратници или депортовани, неопходна је подршка и у прибављању личних докумената.</p>									
Оперативни циљ 3.4.1.	До 2019. године потпун обухват регистроване ромске деце враћене из земаља Европске уније у ОШ и ППП							Индикатори: ☐ Идентификован број враћене ромске деце из земаља ЕУ ☐ Број уписане деце у ОШ или ПУ		Извор верификације: <ul style="list-style-type: none"> Списак ученика 	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
3.4.1.1. Праћење броја враћене деце из земаља ЕУ	Континуирано до краја 2019. године	Основна школа предшколска установа, педагошки асистенти	Ромски координатор Локални повереник за миграције и повратнике	Канцеларијски материјал штампач	интернет, телефонски трошкови, возило, папири,		0,00	0,00	0,00	Број прикупљених имена деце неуписане у ОШ из ЕУ држава	Листа имена деце са њиховим подацима,
3.4.1.2. Подршка приликом прикупљања документације за упис у ОШ или ППП	Континуирано до краја 2019. године	Педагошки асистенти, Ромски координатор	ПУ ЛС Дом здравља Здравствена медијаторка РНВО	Људски ресурси, Штампач, Читач личних карата, Папир,	Возило Гориво Телефон		0,00	0,00	0,00	број прикупљене комплетиране потребне документације за упис у ПУ/ОШ	Спискови деце за упис у ПУ / ОШ,

			Матична служба								
3.4.1.3. Подршка приликом уписа у ОШ и ППП – подршка комисији и ученицима приликом процене и тестирања знања ученика који слабије говоре српски језик	До краја октобра – школске године 2019/20.	Основна школа, Педагошки асистенти, Ромски координатор	Здравствен а медијаторк а Педагошки асистенти РНВО	Људски ресурси, штампач, папир, задаци за проверу знања	возило телефон		0,00	0,00	0,00	Број деце која су при тестирању добила подршку од стране здравствене медијаторке, педагошких асистената,	Фотографије, листа присутних,
3.4.1.4. Прикупљање података о броју уписане деце	До краја 2019.	Педагошки асистенти, Ромски координатор	ПУ ЛС Дом здравља Здравствен а медијаторк а РНВО	Људски ресурси, Штампач, Читач личних карата, Папир,	Папир, Возило, Гориво, Телефон,		0,00	0,00	0,00	Број подржаних при упису, уписаних	Број попуњених уписница,
3.4.1.5. Извештај о реализацији ОЦ	До краја 2019.	Педагошки асистенти	Ромски координатор, ЛС	Канцеларијски материјал, штампач	Канцеларијски материјал, интернет, телефонски трошкови, штампач		0,00	0,00	0,00	Припремљен Извештај	Извештај
Субтотал							0,00	0,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 3.		ОБРАЗОВАЊЕ	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 3.5.	До краја 2021. повећање обухвата ромске деце у ПВО	Почетни показатељи	Показатељи исхода
		<ul style="list-style-type: none"> у школској 2018/19 години ПВО вртић похађа 11 деце узраста 3,5 до 5,5 година 	<ul style="list-style-type: none"> Најмање 12 деце узраста од 3,5 до 5,5 година уписано и похађа ПВО
ВЕЗА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	СА	СТРАТЕГИЈА ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2025. ГОДИНЕ: <ul style="list-style-type: none"> Посебни циљ 1: Обезбедити пуну укљученост деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање, већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и пружање подршке школовању младих и одраслих који се нису школовали или су напустили школовање, уз увођење делотворних и ефикасних механизма за борбу против дискриминације и остваривање услова за уживање свих мањинских права за Роме и Ромкиње у образовном систему. Оперативни циљ 1: Обезбедити да деца из ромске заједнице од рођења имају једнаке шансе за рани развој и учење и да су припремљена за укључивање у обавезно образовање. Мере: <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Обезбедити потпуни обухват ромске деце узраста до 4,5 до 5,5 година квалитетним предшколским васпитањем и образовањем, пре свега кроз целодневне, али и четворочасовне програме. 1.2. Реализовати различите активности у локалној заједници и предшколским установама у циљу промовисања значаја раног укључивања у програме предшколског васпитања и образовања, као и помоћ породици у остваривању овог права. 1.3. Обезбедити подршку ромским родитељима приликом уписа у предшколску установу и остваривања права на предшколско васпитање и образовање. 	
	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 - ОБРАЗОВАЊЕ дефинише следеће мере: <ul style="list-style-type: none"> - Повећати број ромске деце која похађају целодневни и полудневни боравак и потпун обухват ромске деце припремним предшколским програмом СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ: <ul style="list-style-type: none"> - повећати број ромске деце која похађају целодневни боравак и потпун обухват ромске деце припремним предшколским програмом 2.2. Повећање обухвата деце узраста од 3,5 до 5,5 година, припадника ромске националне мањине, у систем ПВО 2.1. Координација основних школа са ПУ „Наша радост“ кроз праћење редовности похађања предшколског програма; иницирање уписа ромске деце у основне школе и преузимање базе података о броју ромске деце која полазе у основну школу	
	Остали релевантни стратешки документи		
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	ПУ „Наша радост“ је, у сарадњи са Едукативним центром Рома, веома радо приступила програму инклузије ромске деце у ПП групе. У оквиру тог програма су и два педагошка асистента који су укључени у рад група у којима је већи број ромске деце.	

		<table><tr><th colspan="6">Број деце у ПУ „Наша радост“</th></tr><tr><th colspan="6">Предшколска установа „Наша Радост“</th></tr><tr><th colspan="6">школска 2018/19</th></tr><tr><th colspan="6">Уписана ромска деце</th></tr><tr><th colspan="2">Јасле</th><th colspan="2">Вртић</th><th colspan="2">Припремне групе</th></tr><tr><th>М</th><th>Ж</th><th>М</th><th>Ж</th><th>М</th><th>Ж</th></tr><tr><td>2</td><td>1</td><td>7</td><td>4</td><td>50</td><td>33</td></tr><tr><td colspan="2">3</td><td colspan="2">11</td><td colspan="2">88</td></tr><tr><td colspan="6">Укупан број : 102</td></tr></table> <p>Према подацима које садржи „Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња“ деце узраста до 5,5 година укључено је свега 6% ромске деце.</p> <p>Вишеструки показатељи, подаци о заступљености ромске деце ПВО: MICS 5 ПОДАЦИ (Узорак 5,7 % ромских насеља): Вртић 3 – 5 година MICS 5 Ромска деца – само 5,7 % MICS 4 Ромска деца – само 8 %</p> <p>Поседовање 2 – 3 дечије књиге (узраст – мала деца) Општа популација 71,9 % MICS ицс 4 ромска деца – 23,5 % MICS 5 ромска деца – 11,9 %</p> <p>Најважније препреке са којима се суочава ромска заједница, јесу да ромска деца рано напуштају школу. Такође, мали број ромске деце је обухваћен припремним предшколским програмом. Ромска деца не познају довољно добро српски језик. Језичка баријера је фактор који утиче на постигнуће ромских ученика у школи и један од главних разлога прекидања школовања. Такође, на прекидање школовања утиче и њихов социјални статус, немају прибор, обућу, одећу, итд. Неразумевање потреба и значаја основношколског образовања од стране родитеља деце ромске националности. Напуштање школовања пре завршетка осмог разреда</p>	Број деце у ПУ „Наша радост“						Предшколска установа „Наша Радост“						школска 2018/19						Уписана ромска деце						Јасле		Вртић		Припремне групе		М	Ж	М	Ж	М	Ж	2	1	7	4	50	33	3		11		88		Укупан број : 102					
Број деце у ПУ „Наша радост“																																																								
Предшколска установа „Наша Радост“																																																								
школска 2018/19																																																								
Уписана ромска деце																																																								
Јасле		Вртић		Припремне групе																																																				
М	Ж	М	Ж	М	Ж																																																			
2	1	7	4	50	33																																																			
3		11		88																																																				
Укупан број : 102																																																								
	Кључни проблеми	<p>Веома мали број ромске деце похађа вртиће, односно рани развој деце узраста од 3,5 до 5,5 година. Ромска деца полазе у ППП без претходних припрема и довољно развијеним моторичким способностима. Веома је важно повећати број ромске деце овог узраста и укључити у Предшколске установе.</p>																																																						

Оперативни циљ 3.5.1.	До краја 2019. године укључено најмање 12 ромске деце у ПВО са територије Града Суботице узраста од 3,5 до 5,5 година					☐ Број уписане деце у ПВО				• Списак уписане деце	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
3.5.1.1. Утврђивање броја ромске деце стасале за упис у ПВО кроз обилазак ромских насеља, прикупљање података из Дома здравља и матичних служби	До краја августа 2019.	Педагошк и асистенти	Ромски координатор, ЛС ПУ Дом здравља Суботица Здравствена медијаторка Матична служба	Канцеларијски материјал, људски ресурси телефон, возило, гориво		Гориво за одлазак на терен Буџет општине	3.000,00	3.000,00	0,00	Број стасале ромске деце за упис у ПВО	Листа деце за упис у ПВО
3.5.1.2. Подршка у попуњавању документације приликом уписа деце у ПВО	До краја септембра 2019.	Педагошк и асистенти Ромски координатор	ПУ ЛС Дом здравља Здравствена медијаторка РНВО	Људски ресурси Штампач Читач личних карата Папир, Возило, Гориво, Телефон,			0,00	0,00	0,00	Број попуњених уписница	Списак деце
3.5.1.3. Прикупљање података о коначном броју уписане ромске деце у ПВО	До краја септембра 2019.	Педагошк и асистенти Ромски координатор	Ромски координатор ПУ	Канцеларијски материјал Штампач			0,00	0,00	0,00	Број уписане ромске деце у ПВО	Листа уписане ромске деце у ПВО
3.5.1.4. Извештај о реализацији ОЦ	До краја октобра 2019.	Предшколска установа, Педагошк и асистенти	Ромски координатор, ЛС	Канцеларијски материјал, штампач			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Извештај

Субтотал							3.000,00	3.000,00	0,00		
----------	--	--	--	--	--	--	----------	----------	------	--	--

ПРИОРИТЕТ 3.		ОБРАЗОВАЊЕ	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 3.6.	До краја 2021. године 50% свршених основаца ромске националности обухваћено средњим образовањем, у односу на број свршених основаца.	Почетни показатељи	Показатељи исхода
		<ul style="list-style-type: none"> 55-оро Рома и Ромкиња похађа осми разред у школској 2018/19. години на територији Града Суботице	<ul style="list-style-type: none"> 40% свршених основаца уписано у средњу школу шк. 2019-20.
ВЕЗА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	СА	СТРАТЕГИЈА ЗА СОЦИЈАЛНО УКЉУЧИВАЊЕ РОМА И РОМКИЊА У РЕПУБЛИЦИ СРБИЈИ ЗА ПЕРИОД ОД 2016. ДО 2025. ГОДИНЕ: Посебни циљ 1: Обезбедити пуну укљученост деце и младих из ромске заједнице у квалитетно предшколско, основно и средње образовање, већи обухват Рома и Ромкиња у студентској популацији и пружање подршке школовању младих и одраслих који се нису школовали или су напустили школовање, уз увођење делотворних и ефикасних механизма за борбу против дискриминације и остваривање услова за уживање свих мањинских права за Роме и Ромкиње у образовном систему. 1.10. Обезбедити мере афирмативног уписа у средње образовање за све ромске ученике који заврше основно образовање и имају услове за наставак школовања у средњем образовању и обезбедити облике подршке који су им потребни за редовно напредовање, учење и завршавање средњег образовања. Усвојити Правилник за упис ученика ромске националности у средње школе применом афирмативне мере. Правилником дефинисати и начине праћења ефеката афирмативних мера у образовању ромске популације. Мере: 6.2. Обезбедити упис и завршетак школовања за што већи број младих и одраслих путем информисања и кампања, стипендија и других облика подршке за редовно похађање и напредовање.	
		ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ:	

			4) Укључивање ромске деце у средњошколско образовање и промовисање значаја истог;								
	Остали релевантни стратешки документи										
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст		У Републици Србији од како је уведена „Декада Рома“ било је помака у области образовања Рома. Према подацима које садржи „Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња“ деца узраста до 5,5 година укључено је свега 6% ромске деце. Ромска деца обухваћена обавезним припремним предшколским програмом од 5,5 до 6,5 је свега 63%. Обухват ромске деце у основним школама је 85%, 30% крене у први разред са закашњењем, док 64% завршава основну школу. У средњим школама обухват ромске деце износи око 22%, док 80% напусти средњу школу. Број Рома који се укључи у високо образовање је ниже од 2%. Код одраслих стање образовања је изузетно лоше, око 53% је без завршене основне школе, док је око 33% завршило основно образовање, 12% средње, а мање од 1% високо образовање. У Специјалним школама је 30% ромске деце.								
	Кључни проблеми										
Оперативни циљ 3.6.1.	Организовање трибине за ромске родитеље чија деца завршавају основну школу о важности наставка школовања и уписа у средње школе путем афирмативних мера					Индикатори: ☐ Број свршених основаца уписано у средњу школу школске 2019/20.				Извор верификације: • Извештај средњих школа • Поднете пријаве за упис	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребн и ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
3.6.1.1. Праћење броја ромских ученика који похађају осми разред	До краја априла 2019.	Педагошки асистенти	Основне школе Координат ор МТ Ментори из средњих школа	Људски ресурси Телефон			0,00	0,00	0,00	Број ромске деце која завршавају 8. разред	Списак ученика
3.6.1.2. Припрема трибине за родитеље и ученике свршене основце о значају уписа у Средње школе	До краја маја 2019.	Педагошки асистенти	Координат ор за ромска питања Координат ор МТ	Људски ресурси Телефон			0,00	0,00	0,00	Припремљена ппт презентација	Ппт презентација
3.6.1.3. Телефонско позивање и слање писмених обавештења	До краја маја 2019.	Педагошки асистенти,	Координат ор за ромска	Људски ресурси			0,00	0,00	0,00	Број контактираних родитеља	Писмена обавештења

родитељима о термину одржавања трибине о значају уписа у средње школе.			питања Координатор МТ	Телефон Компјутер Штампач Папир						Број послатих обавештења Број потврђених долазака	
3.6.1.4. Одржавање трибине и Информисање о начину попуњавања листе жеља	До краја јуна 2019.	Педагошки асистенти,	Координатор за ромска питања Координатор МТ	Људски ресурси Простор Пројектор Компјутер Платно		Освежење Буџет општине	3.000,00	3.000,00	0,00	Број присутних родитеља Број присутних ученика по полу	Фотографије Видео запис Листа присутних
3.6.1.5. Подршка приликом уписа ромске деце у средње школе	До краја августа 2019.	Педагошки асистенти	Координатор за ромска питања Координатор МТ	Људски ресурси			0,00	0,00	0,00	Број деце којима је пружена подршка приликом уписа у средње школе Број уписаних ученика у средње школе	Поднета документација, листа жеља
3.6.1.6. Извештај о реализацији оперативног циља и Прикупљање података о коначном броју уписане деце у средње школе	До краја септембра 2019.	Педагошки асистенти	Координатор за ромска питања Координатор МТ средње школе	Људски ресурси компјутер			0,00	0,00	0,00	Број уписаних ученика у средње школе Број поднетих захтева за Афирмативне мере	Извештај основних школа
Субтотал							3.000,00	3.000,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 3.		ОБРАЗОВАЊЕ	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 3.7.	Успостављање мониторинга успешности ромске деце у образовном систему на територији Града Суботице.	Почетни показатељи	Показатељи исхода
		<ul style="list-style-type: none"> Број ромске деце у образовном систему Града Суботице 	<ul style="list-style-type: none"> Формирана база података о ученицима који прелазе из ППП у основне школе Формирана база података о ученицима који прелазе из основне у средње школе Број састанака; листа присутних; ажурирана база података
ВЕЗА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	СА	<p>Оперативни циљ 2: Обезбедити квалитетно основно и средње образовање за децу и младе из ромске заједнице, делотворну превенцију напуштања образовања и разноврсне облике додатне подршке до завршетка средњег образовања.</p> <p>Мере:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Обезбедити делотворно спровођење постојећих прописа о упису деце у основну школу како би се осигурао правовремени полазак у редовно основно образовање и спречавање неоправданог уписа у специјално основно образовање за ромску децу, а посебно за децу која живе у ромским насељима и условима сиромаштва (нпр. преко активних мера информисања, обезбеђивања одговарајуће правне и друге подршке у остваривању права, објективног и валидног испитивања деце пред полазак у школу (по потреби) на матерњем ромском језику ради идентификације њихових образовних потреба и прилагођавања школе и наставника потребама деце, утврђивања јасних критеријума и услова за упис у специјално образовање, итд.). 1.2. Осигурати спремност образовних установа, као и стручне капацитете који су потребни како би адекватно могли да одговоре на образовне потребе ромске деце и да им обезбеде једнаке шансе за учење и напредовање, завршетак основног образовања и стицање средњег образовања (подизање свести родитеља, локалне заједнице и просветних радника о правима ромске деце, тешкоћама и баријерама које отежавају редовно похађање, учење и напредовање, као и подизање одговарајућих стручних компетенција наставника). 	
	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021	<p>ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 - ОБРАЗОВАЊЕ</p> <p>дефинише следеће мере:</p> <ol style="list-style-type: none"> 2.1. Координација основних школа са ПУ „Наша радост“ кроз праћење редовности похађања предшколског програма; иницирање уписа ромске деце у основне школе и преузимање базе података о броју ромске деце која полазе у основну школу 2.2. Координација средњих школа са основним школама ради усклађивање школског постигнућа ученика који желе да наставе школовање. <p>СПЕЦИФИЧНИ ЦИЉЕВИ</p> <p>б) Мониторинг успешности ромске деце у образовном систему на територији Суботице</p>	
	Остали релевантни стратешки документи		

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст					<p>Према Стратегији за Социјално укључивање Рома и Ромкиња предвиђено је постављање механизма за праћење ромске деце у образовном систему. Како би се спречило даље осипање ромске деце из система образовања веома је важно поставити механизме и на локалном нивоу.</p> <p>Образовне иституције на територији града Суботице - на територији града Суботице постоји једна предшколска установа, 21 основна школа, 8 средњих, једна специјална школа и Школски центар са домом ученика.</p> <p>Предшколска установа „Наша радост”</p> <p>Предшколска установа „Наша радост" у овој радној години у свом саставу има 55 објеката на територији града и околине који обухватају 196 васпитних група.</p> <p>Установа има три педагошке јединице, а рад се одвија на српском, мађарском и хрватском језику.</p> <p>Деца су узраста од 0,5 до 7 година и са њима раде:</p> <ul style="list-style-type: none"> - у јасленим групама 42 медицинске сестре и сестре васпитачи, - са децом узраста од 3 до 7 година у вртићким групама ради 305 васпитача. <p>ПУ „Наша радост” је, у сарадњи са Едукативним центром Рома, веома радо приступила програму инклузије ромске деце у ПП групе. У оквиру тог програма су и два педагошка асистента, који су укључени у рад група у којима је већи број ромске деце.</p>					
	Кључни проблеми					<p>Не постоји локални механизам за вертикално праћење похађања и школског постигнућа ромске деце која су укључена у образовни система на територији Суботице: у ППП, основну школу и средњу. Кроз постављени ОЦ планирамо успостављање координације основних школа са ПУ „Наша радост“ као и средњих школа са основим школама у циљу указивања на недостатке у знању ученика који прелазе у виши образовни ниво као и праћење редовности похађања и школског постигнуће..</p>					
Оперативни циљ 3.7.1.		До краја 2019. године Формирање Тима за вертикално праћење успеха ученика ромске националности на нивоу Града Суботице.				Индикатори: ☐ Формиран Тим за вертикално праћење успеха деце у образовном систему Града Суботице				Извор верификације: • Формиран Тим за вертикално праћење	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
3.7.1.1. Позивање кључних образовних институција на први иницијални састанак Тима	До краја 2019.	Координатор Мобилног тима Град Суботица	ПУ „Наша радост“ Основне и средње школе на територији Града Суботица Град Суботица Дом	Људски ресурси Канцеларијски материјал Телефон компјутер			0,00	0,00	0,00	Број позваних локалних институција	Списак институција

			здравља Сви чланови МТ								
3.7.1.2. Одржавање првог иницијалног састанка Тима	До краја 2019.	Координат ор Мобилног тима Град Суботица	ПУ „Наша радост“ Основне и средње школе на територији Града Суботица Град Суботица Дом здравља Сви чланови МТ	Људски ресурси Канцелариј ски материјал Телефон			0,00	0,00	0,00	Број особа из локалних институција које су учествовале на састанку	Извештај са састанка
3.7.1.3. Успостављање Тима за вертикално праћење успеха деце у образовном систему Града Суботице	До краја 2019.	Координат ор Мобилног тима Град Суботица	ПУ „Наша радост“ Основне и средње школе на територији Града Суботица Град Суботица Дом здравља Сви чланови МТ МТ	Људски ресурси Канцелариј ски материјал Телефон			0,00	0,00	0,00	Успоставље н Тим	Донета Одлука Града Суботице
3.7.1.4. Утврђивање механизма за вертикално праћење и постављање индикатора и базе података на другом састанку Тима	До краја 2019.	Координат ор Мобилног тима Град Суботица	ПУ „Наша радост“ Основне и средње школе на територији Града Суботица Град	Људски ресурси Канцелариј ски материјал Телефон			0,00	0,00	0,00	Број институција које су учествовале на другом састанку Утврђени индикатори	Листа учесника Индикатор и

			Суботица Дом здравља Сви чланови МТ							за праћење ромске деце у систему образовања	
3.7.1.5. Најмање два пута годишње прикупљање података о броју ромске деце у систему образовања	До краја 2019.	Координат ор Мобилног тима Град Суботица	ПУ „Наша радост“ Основне и средње школе на територији Града Суботица Град Суботица Дом здравља Сви чланови МТ МТ	Људски ресурси Канцелариј ски материјал Телефон			0,00	0,00	0,00	Статистички подаци о броју ромске деце од ППП до средње школе	База података
3.7.1.6. Извештај о реализацији ОЦ	До краја 2019.	Координат ор Мобилног тима Град Суботица		Људски ресурси Канцелариј ски материјал Компјутер Папир штампач			0,00	0,00	0,00	Припремље н извештај	Одштампа н извештај
Субтотал							0,00	0,00	0,00		
УКУПНО Образовање							0,00	0,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 4		ЗАПОШЉАВАЊЕ			
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 4.1.	До краја 2021. године повећати ниво/могућности запошљивости код припадника ромске националности	Почетни показатељи		Показатељи исхода	
		<ul style="list-style-type: none"> Статистички подаци НСЗ, Филијала Суботица 424 (213-Ж,211-М) лица ромске националности на евиденцији НСЗ, Филијала Суботица 		<ul style="list-style-type: none"> Број лица ромске националности укључених у обуке за активно тражење посла Број лица ромске националности са 	

			којима је реализован саветодавни рад									
ВЕЗА СА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	Стратегија за социјално Укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016 - 2025.године	<u>Оперативни план мобилног тима је усклађен са следећим националним и локалним документима:</u> Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године: Посебни циљ 3: Подстицати укључивање радно способних припадника ромске националне мањине на формално тржиште рада, подизати запошљивост, запошљавање и економско оснаживање, посебно Рома и Ромкиња који припадају категоријама вишеструко теже запошљивих незапослених лица. Оперативни циљ 1: Повећати учешће радно способних Рома и Ромкиња на формалном тржишту рада. Оперативни циљ 3: Повећати конкурентност припадника ромске националне мањине на тржишту рада. Оперативни циљ 4: Подстицати запошљавање и економско оснаживање Рома и Ромкиња са посебним фокусом на категорије вишеструко рањивих.										
	Локални акциони план за унапређење положаја Рома у Суботици 2017-2021	Локални акциони план за унапређење положаја Рома у Суботици 2017-2021 Општи циљ: Подстицати укључивање радно способних припадника ромске националне мањине на формално тржиште рада, подизати запошљивост, запошљавање и економско оснаживање, посебно Рома и Ромкиња који припадају категоријама вишеструко теже запошљивих незапослених лица. 1) Повећање броја Рома који користе услуге Националне службе за запошљавање 2) Повећање информисаности Рома о програмима доквалификације и преквалификације и унапређење квалификација и компетенција за повећање конкурентности на тржишу рада										
	ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ СТРАТЕШКИ ДОКУМЕНТИ											
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	На територији Града Суботице, на основу пописа становништва из 2011. године, 2.959 особа изјаснило се као припадници ромске националне мањине (1492 мушкарца и 1467 жена). На основу процене удружења грађана Едукативни центар Рома, на територији Суботице живи између 3.500 и 4.000 припадника ромске националне мањине.										
	Кључни проблеми	Број незапослених (укупно)						2016		2017		2018
							М:	Ж	М	Ж	М	Ж
							6338	5773	4984	4730	4016	3952

	12111	9714	7968		
Број Рома на евиденцији НСЗ према последњим подацима НСЗ (децембар 2018)	320	405	424		
Старосна структура незапослених лица ромске националности према последњим подацима НСЗ (децембар 2018)	15-24	25 - 34	35-44	45-54	55-65
	92	99	120	65	48
Број Рома укључених у активне мере запошљавања (извор НСЗ)	2016	2017	2018		
	155	59	120		

Преглед података о лицима ромске националности који су на евиденцији НСЗ, Филијала Суботица:

Према подацима Националне службе за запошљавање, Филијала Суботица, незапослених Рома у децембру 2018. је било 424 (211-М, 213-Ж) . Овај податак не осликава реално стање јер се велики број лица приликом пријаве на евиденцију НСЗ не изјашњава као припадник ромске заједнице. И поред тога, у односу на 2016. годину се повећао број пријављених лица која су се изјаснила као припадници ромске националности. Тада је било: 320 особа (170-М, 150-Ж).

Највећи део ромске популације спада у категорију неквалификованих или ниско квалификованих лица, често са незавршеним основним образовањем, без услова, мотивације и могућности да стекне виши образовни ниво, што у великој мери умањује њихову конкурентност на тржишту рада. Од 424 лица ромске националности чак 406 лица (198-М, 208-Ж) је без занимања и стручне спреме. Када је у питању ромска заједница на територији општине Суботица, најчешће су присутни следећи начини финансијског обезбеђивања и рада:

1.Незапослена лица (формално пријављена на евиденцију НСЗ или ван евиденције али без формалног радног ангажовања)

Највећи део радно способне ромске популације припада категорији незапослених лица. Често, искључиво живе од социјалних примања или повремено раде сезонске послове, најчешће без формалног ангажовања од стране послодавца.

2. Лица која се баве трговином

Један део припадника ромске заједнице у Суботици остварује приходе радом односно продајом робе на некој од суботичких тржница (Бувљак, Млечна пијаца....)

3. Музичари

Ова група се музиком бави као традиционалним, породичним занимањем. Транзиција у друштву је утицала и на делатност друштвених предузећа која су се бавила угоститељством. Познати ресторани су се затворили. Последица тога је била да су многе породице које су се бавиле музиком, остале без радног простора где је

		<p>више генерација привређивало за живот. Данас, ни 2% музичара више нису у могућности да уплаћују доприносе за пензијско осигурање. У складу са тим, неће моћи остварити право на пензију. Ако у обзир узмемо статистику да сваки 100-ти Ром доживи 60 година, онда је мала вероватноћа да ће неко од музичара остварити право на старосну пензију. Већина музичара је била је принуђена да привремено напусти Суботицу. Одлазе у друге средине које имају интересовање за њихову музику. Музичари из ромске заједнице су будућа нова социјална категорија, коју друштво још не препознаје.</p> <p>4. Сакупљачи секундарних сировина, Сакупљање секундарних сировина је такође један од веома честих неформалних начина ублажавања материјалних проблема код припадника ромске популације.</p>									
Оперативни циљ 4.1.1.	До краја 2019. године повећати капацитет припадника ромске националности за активно тражење посла кроз укључивање најмање 20 лица у обуке за Активно тражење посла које се реализују у НСЗ.			Индикатор: Укључено најмање 20 лица ромске националности у обуке за активно тражење посла						Извор верификације: -листа присутних (евиденција НСЗ)	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
4.1.1.1. Позивање и обавештавање лица о термину одржавања обуке	Континурана активност, током 2019.	НСЗ, Филијала Суботица-саветници за запошљавање	МТ – Ромски координатор и остали чланови који долазе у додир са радно способним, незапосленим Ромима	Људски ресурси Телефон Рачунар			0,00	0,00	0,00	Број обавештених и позваних лица	Списак лица
4.1.1.2. Припрема обуке (штампани материјал и простор	Континурана активност, током 2019.	НСЗ, Филијала Суботица, саветници за запошљавање	МТ-Ромски координатор	Људски ресурси Телефон Компјутер		Штампање материјала	0,00	0,00	0,00	Припремљен радни материјал и простор	Штампани материјал

		ње		Штампач Простор							
4.1.1.3. Реализација обуке	Континурана активност, током 2019.	НСЗ, Филијала Суботица, саветници за запошљавање	-	Људски ресурси Телефон Компјутер	Простор		0,00	0,00	0,00	Реализована обука (евиденција НСЗ) Број лица која су учествовала на радионици	Контакт листе
4.1.1.4. Извештај-Евидентирање података о реализованој обуци	Континуирано током 2019 (Након сваке завршене обуке)	НСЗ, Филијала Суботица, саветници за запошљавање		Људски ресурси Телефон Компјутер			0,00	0,00	0,00	Листа лица која су успешно завршила обуку (евиденција НСЗ)	Контакт листа
4.1.1.5. Извештај о реализацији Оперативног циља	Децембар 2019.	НСЗ, члан МТ		Људски ресурси Телефон Компјутер штампач			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Одштампан извештај
Субтотал							0,00	0,00	0,00		
Оперативни циљ 4.1.2.	До краја 2019. године подршка припадницима ромске националности у процесу активног тражења посла кроз укључивање 20 лица у индивидуални саветодавни рад			Индикатор: Укључено најмање 20 лица у индивидуално-саветодавни рад који реализује саветник за планирање каријере					Извор верификације: -евиденција НСЗ, Филијала Суботица		
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
4.1.2.1. Обавештавање и упућивање лица на	Континуирано током	НСЗ, Филијала	МТ-Ромски координато	Људски			0,00	0,00	0,00	Број обавештених	Евиденција

индивидуални саветодавни рад	2019.	Суботица-Саветници за запошљавање, Саветник за планирање каријере	р и остали чланови који долазе у додир са радно способним, незапосленим Ромима	ресурси Телефон Компјутер штампач						и упућених лица	НСЗ
4.1.2.2. Реализација индивидуалног саветодавног рада	Континуирано током 2019.	НСЗ члан МТ	МТ	Људски ресурси Телефон Компјутер штампач			0,00	0,00	0,00	Реализован саветодавни интервју	Евиденција НСЗ
4.1.2.3. Извештај-Евидентирање реализоване активности	Континуирано током 2019, након сваког завршеног саветодавног разговора	НСЗ члан МТ	МТ	Људски ресурси Телефон Компјутер штампач			0,00	0,00	0,00	Листа лица са којима је реализован саветодавни рад	Евиденција НСЗ
4.1.2.4. Извештај о реализацији Оперативног циља	Децембар 2019.	НСЗ члан МТ		Људски ресурси Телефон Компјутер штампач			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Израђен извештај
Суботал							0,00	0,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 4		ЗАПОШЉАВАЊЕ	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 4.2.	До краја 2021. године повећање информисаности Рома о свим услугама и програмима које пружа НСЗ са циљем повећања запошљивости	Почетни показатељи <ul style="list-style-type: none"> Статистички подаци НСЗ, Филијала Суботица 424 (213-Ж,211-М) лица ромске националности на евиденцији НСЗ, Филијала Суботица 	Показатељи исхода <ul style="list-style-type: none"> Број укључених Рома у групне информативне разговоре
ВЕЗА СА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	Стратегија за социјално Укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2016 - 2025.године	Оперативни план мобилног тима је усклађен са следећим националним и локалним документима: Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године: Посебни циљ 3: Подстицати укључивање радно способних припадника ромске националне мањине на формално тржиште рада, подизати запошљивост, запошљавање и економско оснаживање, посебно Рома и Ромкиња који припадају категоријама вишеструко теже запошљивих незапослених лица. Оперативни циљ 1: Повећати учешће радно способних Рома и Ромкиња на формалном тржишту рада. Оперативни циљ 3: Повећати конкурентност припадника ромске националне мањине на тржишту рада. Оперативни циљ 4: Подстицати запошљавање и економско оснаживање Рома и Ромкиња са посебним фокусом на категорије вишеструко рањивих.	
	Локални акциони план за унапређење положаја Рома	ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА унапређење ПОЛОЖАЈА РОМА У СУБОТИЦИ 2017-2021 Општи циљ: Подстицати укључивање радно способних припадника ромске националне мањине на формално тржиште рада, подизати запошљивост, запошљавање и економско оснаживање, посебно Рома и Ромкиња који припадају категоријама вишеструко теже запошљивих незапослених лица. 1) Повећање броја Рома који користе услуге Националне службе за запошљавање 2) Повећање информисаности Рома о програмима доквалификације и преквалификације и унапређење квалификација и компетенција за повећање конкурентности на тржишу рада	
	ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ СТРАТЕШКИ ДОКУМЕНТИ		
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	На територији Града Суботице, на основу Пописа становништва из 2011. године, 2.959 особа изјаснило се да су припадници ромске националне мањине (1492 мушкарца и 1467 жена). На основу процене удружења грађана Едукативни центар Рома, на територији Суботице живи између 3.500 и 4.000 припадника ромске националне мањине. Према подацима Националне службе за запошљавање, Филијала Суботица, број незапослених Рома у децембру 2018. је био 424 лица ромске националности (211-М, 213-Ж) . Овај податак не осликава реално стање јер се велики број лица приликом пријаве на евиденцију НСЗ не изјашњава као припадник ромске заједнице.	
	Кључни проблеми	Највећи део ромске поулације спада у категорију неквалификованих или ниско квалификованих лица, често са незавршеним основним образовањем, без услова, мотивације и могућности да стекне виши образовни ниво, што у великој мери умањује њихову конкурентност на тржишту рада. Од 424 лица ромске националности чак	

					406 лица (198-М, 208-Ж) је без занимања и стручне спреме. Ако се томе дода чињеница да је велики број Рома недовољно функционално писмен и да при томе постоји велика језичка и културолошка баријера онда је потпуно јасно колико је потребно додатне подршке у смислу начина и приступа приликом презентовања услуга и мера које пружа НСЗ. Један од начина превазилажења ове препреке су и групни информативни разговори прилагођени потребама ромске заједнице. На овај начин могу се практично и једноставно приказати начин пријављивања на евиденцију, права и обавезе лица, сарадња са саветницима као и услови јавних конкурса. Ово је прилика и за оснаживање и подизање мотивације код припадника ромске националности за запошљавање и за предузетништво.						
Оперативни циљ 4.2.1.	До краја 2019. године организовање групних информативних разговора са незапосленим лицима ромске националности				Индикатор: -Број организованих групних информативних разговора -Број информисаних Рома					Извор верификације: - Списак учесника -Фотографије (опционо) -Медијски извештаји	
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
4.2.1.1. Утврђивање датума одржавања групног информативног разговора у просторијама НСЗ, Филијала Суботица	Континуирано током 2019.	НСЗ, Филијала Суботица	МТ-Ромски координатор	Људски ресурси Телефон Компјутер Пројектор			0,00	0,00	0,00	Утврђен датум одржавања кампање Припремљена агенда Дефинисан простор и место одржавања кампање	Агенда
4.2.1.2. Обавештавање и упућивање лица на групни информативни разговор	Континуирано током 2019. Након утврђеног датума одржавања	НСЗ, Филијала Суботица	МТ-Ромски координатор	Људски ресурси Телефон Компјутер			0,00	0,00	0,00	Број обавештених лица	Евиденција НСЗ
4.2.1.3. Одржавање групног индивидуалног	Континуирано током 2019.	НСЗ, Филијала Суботица	МТ-Ромски координатор	Људски ресурси Телефон		Освежење Буџет	3.000,00	3.000,00	0,00	Број Рома који су учествовали на радионици/кампа	

разговора				Компјутер Пројектор		општине				њи	Списак учесника Фотографије
4.2.1.4. Извештај о реализацији Оперативног циља	Децембар 2019.	НСЗ члан МТ	-	Људски ресурси Телефон Компјутер штампач			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Одштампан извештај
Субтотал							3.000,00	3.000,00	0,00		
Укупно запошљавање							3.000,00	3.000,00	0,00		

ПРИОРИТЕТ 5		СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА	
СРЕДЊОРОЧНИ ЦИЉ 5.1.	До краја 2021. године превенција склапања раних бракова у ромској заједници	Почетни показатељи	Показатељи исхода
		<ul style="list-style-type: none"> Истраживање ЦИП-а показује да је 57% испитаника до 17 година обавило први порођај на територији Суботице 	<ul style="list-style-type: none"> Подигнута свет и штетности склапања раних бракова
ВЕЗА СТРАТЕГИЈОМ ВИШЕГ РЕДА	СА Стратегија социјалног укључивања Рома и Ромкиња у Републици Србији 2016 – 2025.год	<p>Оперативни план мобилног тима је усклађен са следећим националним и локалним документима:</p> <ul style="list-style-type: none"> Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2016. до 2025. године: <p>Оперативни циљ 1: У систему социјалне заштите применити решења која дају предност подршци породици приликом пружања подршке деци у ризику, укључујући и посебну подршку ромској породици.</p> <p>Мере:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.1. Обезбедити да нова национална стратегија за борбу против насиља према женама у породици и у партнерским односима садржи јасне мере превенције и заштите од насиља коме су изложене Ромкиње. 1.2. Центри за социјални рад ће јачати своју саветодавну услугу у раду са ромским породицама и уопште корисницима ромске националности. 1.3. Унапредити систем превенције и подршке с циљем смањења броја малолетничких и принудних бракова и малолетничких трудноћа у ромској заједници. 	

	Локални акциони план за унапређење положаја Рома Суботице 2017-2021	Јачати саветодавну улогу центра за социјални рад у сарадњи са НВО, предшколским и школским установама и радити на интензивнијем укључивању корисника: ромске деце и младих у локалне услуге социјалне заштите, са посебним нагласком на деци без родитељског старања и унапређивању програма подршке мајкама.					
	ДРУГИ РЕЛЕВАНТНИ СТРАТЕШКИ ДОКУМЕНТИ	☐ 1.1.Иницирање и развој програма подршке ромским породицама са децом у ризику од злостављања,занемаривања, напуштања образовања, лишавања породичне средине.					
ОБРАЗЛОЖЕЊЕ	Контекст	На територији Града Суботице, на основу Пописа становништва из 2011. године, 2959 особа изјаснило се да су припадници ромске националне мањине (1492 мушкарца и 1467 жена).					
		На основу процене удружења грађана Едукативни центар Рома, на територији Суботице живи између 3.500 и 4.000 припадника ромске националне мањине.					
		Укупан број корисника социјалне заштите 2017. године		16470			
		% заступљености корисника социјалне заштите у укупном броју становника		11,6%			
		Процена % заступљености ромске популације у укупном броју корисника социјалне заштите		10,2			
		<ul style="list-style-type: none"> Старосна структура корисника социјалне заштите (укупно)		Деца (0-17)	Млади (18-25)	Одра сли (26 – 64)	Стари (64+)
				5241	1275	7669	2285
		Коментар:					
		<ul style="list-style-type: none"> Број корисника новчане социјалне помоћи		2015	2016	2017	
				2866	2227	2378	
Коментар:							

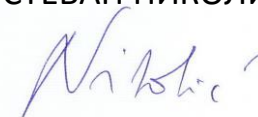
		<ul style="list-style-type: none"> Број корисника једнократне новчане помоћи 	2015	2016	2017
			1204	1252	1374
		Коментар			
		<ul style="list-style-type: none"> Број корисника родитељског додатка 	2015	2016	2017
		Прво дете-Град плаћа	598	520	659
		За друго,треће и четврто дете	1193	1107	1327
	Кључни проблем	<p>Према подацима Центра за социјални рад Града Суботице, услуге социјалне заштите је до маја 2016. године користило 12.330 грађана Суботице, од којих се 1.105 особа изјаснило да су припадници ромске националности. Пошто корисници услуга нису у обавези да се изјасне по националној основи, сигурни смо да исказан број не показује реалну слику. Новчана социјална примања добија 3036 породица. Нема података колико је ромских породица.</p> <p>Запажена је потреба предузимања низа активности у правцу оснаживања ромске популације да уз подршку локалне заједнице сами могу да решавају разне проблеме са којима се сусрећу у животу на бржи, ефикаснији и јефтинији начин. То је процес који траје и који ће увек изнова добијати нове облике и садржаје кроз напоре, пре свега локалне заједнице, да се побољша живот Рома па тиме и читаве заједнице.</p> <p>Удружење грађана Едукативни центар Рома је у оквиру пројекта „Оснаживање Ромкиња за подршку раном развоју деце“ истражило и сегмент услова живота и здравствене заштите 27 младих мајки, које живе у вишечланим домаћинствима. Резултати истраживања показују да:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 33% испитаница је први пут ступило у брак и добило прво дете у периоду од 18 до 20 година. И даље су присутни малолетнички бракови (ванбрачне заједнице), али не као и у другим местима где је истраживање вршено (Београд и Крушевац), - деца ромске националности рађају се са мањом тежином услед неадекватне пренаталне заштите, - мајке претежно прате развој деце упоређујући га са другом децом. - по запажању педијатра израженије болести код деце ромске националности су: дијареја, кожне инфекције, анемија, пнеумонија - 40,74% породица живи у објектима са квадратуром мањом од 30 м2; - пољски тоалет користи 26%; - 26% породица још увек нема воду у кући; - 52% деце спава у заједничким просторијама (кухиња, дневна соба); у колевци 36%, кревету 36%, на сунђеру 28% 			

Оперативни циљ 5.1.1.		До краја 2019. године превенција склапања раних бракова у ромској заједници на територији МЗ Чантавир укључујући и насеља у Чантавиру Халас и Халадаш кроз одржавање радионице „Жива библиотека“			Индикатор: ☐ Број учесника на радионицама				Извор верификације: ☐ Фотографије ☐ Евалуациони листови ☐ Листа присутних са радионица		
Активност	Рок	Носиоци	Партнери	Постојећи ресурси	Износ	Потребни ресурси	Износ	Извор финансирања		Индикатори	Извор провере
								Буџет ЛС	Др.извор		
5.1.1.1 Дизајнирање радионице „Жива библиотека“ на тему „Рани бракови“	До октобра месеца 2019.	ЦСР Координат ор мобилног тима	Чланови МТ РНВО	Људски ресурси Компјутер штампач			0,00	0,00	0,00	Припремљен сценарио за радионицу Пронађена особа „жива библиотека“	Одштампан сценарио
5.1.1.2. Снимање филмског записа на тему „Превенција раних бракова“	До краја новембра 2019.	ЦСР Координат ор мобилног тима	Чланови МТ РНВО Ромска редакција РТВ Панонија телевизија	Људски ресурси		Сарадња са РТВ ромском редакциј ом или Панон телевизиј ом – снимање прилога о превенци ји раних бракова	0,00	0,00	0,00	Снимљен и монтиран филмски материјал	Прилог РТВ
5.1.1.3. Резервисање простора за одржавање радионице	До краја новембра 2019.	ЦСР Координат ор мобилног тима	Чланови МТ РНВО, месна заједница Чантавир	Људски ресурси Телефон Аутомобил Гориво простор			0,00	0,00	0,00	Резервисан простор	

5.1.1.4. Припрема информација за становнике о одржавању радионице на тему превенције раних бракова	До краја новембра	ЦСР Координатор мобилног тима	Чланови МТ РНВО, месна заједница Чантавир	Људски ресурси Телефон Компјутер штампач			0,00	0,00	0,00	Одштампан промотивни материјал у 50 примерака	
5.1.1.5. Подела промотивног материјала у заједници и истицање на јавним местима	До краја новембра	ЦСР Координатор мобилног тима	Чланови МТ РНВО, месна заједница Чантавир	Људски ресурси Аутомобил гориво		Штампање промотивног материјала „Превенција раних бракова“ Буџет општине	3.000,00	3.000,00	0,00	Број подељених инфо материјала Број припремљених инфо флајера Број истицаних инфо материјала	Инфо материјал
5.1.1.6. Одржавање радионице са промоцијом филма	Новембар-децембар	ЦСР Координатор мобилног тима	Чланови МТ РНВО, месна заједница Чантавир	Људски ресурси Аутомобил, Гориво, Освежење Простор Пример из живота особе „жива библиотека“		Освежење за радионицу Гориво за одлазак на терен Буџет општине	2.000,00 1.000,00	2.000,00 1.000,00	0,00	Број одржаних радионица Број учесника радионице по полу	Фотографије Контакт листе
5.1.1.7. Извештај о реализацији ОЦ	децембар	ЦСР Координатор мобилног		Људски ресурси Компјутер			0,00	0,00	0,00	Припремљен извештај	Одштампан извештај

		тима		Штампач папир							
Укупно социјална заштита							6.000,00	6.000,00	0,00		

СТЕВАН НИКОЛИЋ

КООРДИНАТОР МОБИЛНОГ ТИМА